

Siunnersuut pillugu nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nr. 7-itut, 13. juni 1994-imeersutut ullumikkut atuuttuusoq, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsissaattut kiisalu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsissaattut siunnersuutit tamatumunnga peqatigitillugit oqaluuserineqartut piareersarlugit suliarineqarneranni arlalinnit oqaatigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat taakku pingasut inatsisiliatut imminnut ataqtigiiissutut Inatsisartunit isigineqartut ineriartortitsineq misilittagalersullu tunngavigalugit allanngortinnejartariaqartut.

Pingaartumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaannut atatillugu Inatsisartut 1993-imi ukiakkut ataatsimiinneranni siullermeerinermi oqaatigineqarpoq Ombudsmandi pillugu Danmarkimi inatsimmi, Kalaallit Nunaanni inatsimmut tunngavigineqartumi, allannguutit Inatsisartunit ingerlaavartumik malinnaaffigineqartariaqartut.

Ombudsmandi pillugu Danmarkimi inatsit tamatuma kingornagut Folketingip Ombudsmandia pillugu inatsisikkut nr. 473-ikkut 12. juni 1996-imeersukkut immikkoortutigut arlalitsigut allanngortinnejarpoq.

Ombudsmandip misilitakkat arlallit sulineremi ingerlanerani katersorsimavai, taakkulu takutippaat Inatsisartut inatsisaanni tassani aalajangersakkat arlallit ilaanneeriarlutik nalornissutissaqalersitsisartut. Aammattaaq inatsisip kalaallisut oqaasertai ataasiakkaatigut inatsisip qallunaatut oqaasertalersorneqarneranut nikingassuteqartut paasineqarpoq.

Qanoq paasinninnissamik nalornissutit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi eqqartorneqartunut ukununnga tunngasumik pilersimapput:

- Ataatsimiititaliat, aalajangiisartut allallu aalajangiinissamut oqartussaassuseqartut, Inatsisartunilu ilaasortanit ilaasortaaffigineqartunut ilanngullugit eqqarsaatigalugit Ombudsmandip sulinermini pisinnaatitaaneranik killissalersuineq.

- Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunik Ombudsmandip sulinermini pisinnaatitaaneranut ilanngussineq.
- Ombudsmandip inunnik ataasiakkaanik oqartussaasumit atorfeqartitaasunik misissuineri.
- Ombudsmandip Inatsisartunut, Naalakkersuisunut communalbestyrelsinullu nalunaarutiginnittusaatitaanera.
- Inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siullit kalaallisut qallunaatullu oqaasertaasa assigiinngissuteqarnerat.
- Malittarisassalioriaaseq, Inatsisartut inatsisaata saniatigut Inatsisartunit Ombudsmandimut peqqusissumvik oqartussaaffiup iluani peqqusissutigineqartumik atuiffiusoq, soorlu Ombudsmandip Sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut aqqutigalugit taamaattoqartoq. Peqqusissutit taamaattut atuunnerminni innuttaasunut oqartussaasunullu, Ombudsmandip sulinerani sammineqartunut, inatsisitut kimeqanngillat.
- Ombudsmandip akissarsiaqarsinnaatitaaneranik soraarnerussutisiaqarsinnaatitaaneranillu aalajangersaaneq.
- Ombudsmandip oqartussaasunut nakkutigisassaminut attuumassuteqartuunnginneranik qulakkeerinninneq.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq Ombudsmandi, Ombudsmandeqarfiup inuiaqtigiinni saqqumilaartuunissaanik pisariaqartitsineq matussuserniarlugu, kommuninut angalasarsimammat tamatumunngalu atatillugu kommunit ingerlatsiviini sulianik siumut aalajangerigaanngitsumik toqqakkanik tigulaaraluni misissuinertigut sulianillu tigulaarinertigut kommunit sulianik suliarinninnerannik nakkutilliisarsimalluni. Taamaattumik misissuinermik suliaqarneq Ombudsmandip suliassaasa nalinginnaasut ilagigaat inatsisikkut aalajangersarneqarpat tamanna naleqquttuusorinarpoq. Aalajangersakkap taassuma tamatumunnga peqatigitillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3 ingerlateqqissavaa.

Naalakkersuit aammattaaq Ombudsmandimut 14. maj 2009-mi saaffiginnipput, Ombudsmandi Naalagaaffiit Peqatigiit naallituttsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillasarmeq akiorniarlugit isumaqatigiissutaanut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassamik tiguserusussinnaanersoq paasiniarlugu.

Saaffiginnissut taanna Danmark eqqarsaatigalugu Danmarkimi Folketingip Ombudsmandiata suliassamik taassuminnga suliassineqarsimaneranik tunngaveqarpoq.

Folketingilli Ombudsmandia oqartussaasunik suliffeqarfennillu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat Savalimmiunilu Namminersornerullutik Oqartussat ataannittunik misissuinissaminut pisinnaatitaanngilaq. Nunanut Allanut Mininstereqarfiup periaatsinik assigiinnik pilersitsisoqarnissaa anguniarlugu Kalaallit Nunaanni Ombudsmandi Savalimmiunilu Ombudsmandi oqartussaasut suliffeqarfili pineqartut eqqarsaatigalugit nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut

toqqarneqassasut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut
Savalimmiunilu Namminersornerullutik Oqartussanut siunnersuutigisimavaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata suliassamik taassuminnga isumaginnissaguni pisariaqarneratut attuumassuteqanngitsooreernerata nassatarisaanik, suliassallu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup isumagisassaanut assingusut Ombudsmandip annertuutigut isumagisarereermagit suliassap taassuma Inatsisartut Ombudsmandiannut inissinneqarnissaa aaqqiissutissaqqisorinarpooq, tamatumunngalu peqatigitillugu naleqquttuusorinarluni - inuaqatigiit aningaasaqarnerannit aamma isigniarlugu - nakkutilliisoqarfimmik nutaarluinnarmik pilersitsisoqarnissaanut taarsiullugu.

Isumaqtigiisummut ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut sulineq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut atuuttukkut tamakkiisumik aalajangersaavagineqarsimanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi matumani misissuinissamut piginnaatitaanerpiaap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqaraluartoq manna naleqquttuusorinarpooq, tassalu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumut pissutsit immikkut ittut isumaqtigiisummi immikkut taaneqartut, matumani inatsisiaassamaartut pillugit oqaaseqaateqarnissamut aamma suliffeqarfinnik pisortat ingerlatsiviisa avataanniittunik misissuinissamut pisinnaatitaaneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit, Kalaallit Nunaanni Ombudsmandi pillugu inatsimmi immikkut aalajangersakkatut ilanngunneqarnissaat.

Tamanna pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi § 17-itut ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut Ombudsmandi pillugu inatsimmi atuuttumi § 4, imm. 2 tunngavigalugu ilanngunneqarnerat sulinermi qanoq paasinninnissamik nalornissutissaqalersitsisarsimavoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 1, imm. 2, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 2 aamma pisortani oqartussaasut nalunaarsuiffii pillugit inatsimmi § 2 tamarmik piginnaatitsissummik imaqarput, tassalu Naalakkersuisut nalunaarutikkut aalajangersarsinnaagaat Inatsisartut inatsisaat pineqartut ingerlatseqatigiiffinnut, suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut il.il. erseqqinnerusumik taaneqartunut, pisortat ingerlatsineranni ilaasutut isigineqarsinnaanngitsunut atuutissasut. Taamaattorli piginnaatitsissutit taakku atuutissapput pineqartut taakku sulineranni aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit kommuninilluunniit annertunerusutigut aningaasalersorneqartarpata, imaluunniit pineqartut taakku Inatsisartut inatsisaat imaluunniit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit kommuni sinnerlugu aalajangiinissamut piginnaatinneqarsimappata.

§ 7, imm. 3-mi aalajangersagaq § 4, imm. 2-mik massakkut atuuttumik ingerlatitseqqittussatut siunnersuutigineqartoq Ombudsmandi pillugu inatsisip

aamma ingerlatsineq pillugu nalinginnaasumik inatsiseqartitsinerup atuuffigisaasa ataqatigiissuutinneqarnissaannik kissaateqarneq taamaalillunilu Ombudsmandip nakkutilliinerata assigiissaartuunissa tunngavigalugu isiginiarneqassaaq, suliffeqarfiiit ilaannarkortumik pisortanit pigineqartut namminersortulluunniit Ombudsmandip sulinerani ilanngunneqarnerisa inatsisikkut imaluunniit allaffisornermiq aqutsinermik aalajangiinikkut aalajangersarneqarnerat imaluunniit ilanngussinerup inatsisini malittarisassani inatsiseqartitsinkkulluunniit tunngavinni inatsisikkut aalajangersagaanngitsuni pineqartunut ilaatinneqarnerat apeqqutaatinnagu.

Ombudsmandip aaqqissuussaanikkut Inatsisartut aamma Naalakkersuisut eqqarsaatigalugit taakkununnga attuumassuteqartuunnginnera inatsisissatut siunnersutikkut aammattaaq erseqqissarneqarpoq.

Malittarisassanik Ombudsmandip Atorfeqarfiaq eqqartuussiveqarnerullu akornanni piissusiusunik aqutsisunik aalajangersaanissaq pisariaqarsorineqanngilaq, tassami eqqartuussiveqarneq naalagaaffiup ullumikkut oqartussaaffigisaanut ilaammat, Namminersorlutik Oqartussat taamalu aamma Ombudsmandip pisinnaatitaanerata avataaniittooq.

Inatsisartut Siulittaasoqarfiaq Ombudsmandip saaffiginninnerata kingornatigut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnersuut 2000-imi suliaraa.

Siunnersuut taanna naalagaaffimmi, Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu aqutsinikkut oqartussaasunut arlalinnut tusarniaatigalugu nassiunneqarsimavoq, taamatuttaarlu Kalaallit Nunaata Eqqartuussivia tusarniaavagineqarsimalluni. Taakkua saniatigut KANUKOKA aamma Folketingip Ombudsmandia siunnersuut pillugu tusarniaavagineqarsimapput.

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut pingaartumik kommunit soqutigisaannik saqqummiussisut sulianik suliariinninnermi pitsaassuseqartitsineq naammaginartoq qulakteerniarlugu kommunit pitsaanerusumik tunngavissaqalernissaannik pisariaqartitsineq pillugu ataatsimuunerusoq oqaasertaligaasunik tikkusuupput.

Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussinissaq unitsikkallarneqarsimavoq, tusarniaanermi akissutini pisariaqartitatut saqqummiunneqartup annertussusiata naliliivagineqarnissa siunertaralugu.

Massakkut pineqartoq tassaavoq kommunit (aqutsinermilu allaffisornerikku oqartussaasut allat) sulinerminnik suliassat suliariineqartarnerat pillugu malittarisassanut naleqqussaanissaminnt ukiut 15-it sinnerlugit periarfissaqareersimalernerat, Ombudsmandillu ataatsimut paasinninnera unaavoq aqutsinikkut allaffisornerup pitsaassusia piffissap ingerlanerani pitsangoriartinneqarsimasoq, suliassat suliariineqartarnerat pillugu inatsisip atortuulersinneqarnerata kingornatiguunnaanngitsoq, aammali piffissami Ombudsmandi pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaanik siunnersuutip 2000-imi tusarniaatigalugu nassiunneqarnerata kingornatigut ingerlasimasumi.

Tamatuma saniatigut pineqartoq tassaavoq kommunini suliassaqarfittaaqqissuuteqqinnejnarerat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 14-ip, 19. november 2007-imeersup atortuulersimanera, tamatumalu nassataralugu nunami maani kommunit 18-iusut 1. januar 2009 aallarnerfigalugu kommunerujussuarnut sisamanut katigutsinneqarsimanerat. Tamatumunnga peqatigitillugu nammagassanik suliassanillu agguataarinermik iluarsaaqqinneq ingerlanneqarsimavoq, tamatumalu nassataralugu akileraaruserinerup ingerlanneqarneranut akisussaaffiup akiliisitsiniarnermullu oqartussaanerup Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnerat.

Ombudsmandip Siulittaasoqarfimmuit oqaatigisimavaa Ombudsmandi sulisunilu aqutsinermi allaffissornikkut immikkoortortaqaarfiit nutaat ilusilersuinermik iluarsaaqqinnerup kingunerisaanik pilersimasut eqqarsaatigalugit atuartitsinermik paasisitsiniaanermillu suliaqarnissaminut piareersimasut.

Kiisalu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsitsikkut, 21. juni 2009-mi atortuulersukkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni pissaaneq pingasunut agguataagaasoq, tak. inatsimmi tassani § 1, taamatuttaarlu Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasut/immikkoortut pillugit taaguutit qallunaatuui manna tikillugu atuussimasut Namminersorlutik Oqartussat atulersinneqarnerisigut allanngortinnejqarsimapput, tassa qallunaatut taaguutit Landstinget aamma Landsstyret atorunnaarlutik Inatsisartut aamma Naalakkersuisut aamma qallunaatut taaguutigitinneqalersimammata.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata paasinninnea unaavoq inatsisisatut siunnersummik saqqummiussinissamut piffissanngorsimasoq, taamaalilluni Ombudsmandi pillugu inatsit allanngortitaq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ilusilersuinikkut allanngortinnejqarsimasut Ombudsmandimit nakkutigineqarnerannut tunngaviusinnaaleqqullugu.

2. Siunnersummik immikkoortut pingaarcerit

Inatsisisatut siunnersuut immikkoortunik pingaarnernik imaattunik nassataqarpoq:

- Aalajangersakkat Nalinginnaasut atorunnaarsinneqassapput inatsissatullu siunnersummumut ilanngunneqarlutik.
- Inatsisip paasiuminarsagaasumik imatut aaqqissoqqinnejqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassalu inatsisip paasinartunngorsarnissaa eqqarsaatigalugu kapitalinut imaalillugu agguarneqassasoq: Ombudsmandip Inatsisartunut pissusai pillugit aalajangersakkat nalinginnaasut inatsimmi §§-ini 1-imut - 6-imut katarsorneqarlutik, Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu malittarisassat inatsimmi §§-ini 7-imut 17-imut katarsorneqarlutik, Ombudsmandip sulianik suliarinnitarnera aamma qisuardarnissaminut periarfissai inatsimmi §§-ini 18-imut 24-mut katarsorneqarlutik, Ombudsmandeqarfiup iluani pissutsit pillugit malittarisassat inatsimmi §§-ini 25-mit 29-mut katarsorneqarlutik kiisalu atuutilersitsineq pillugu

aalajangersakkat § 30-mi.

- Ombudsmandip misissuinerisa malittarisassatut pingarnertut pisortani oqartussaasunut, inunnuli ataasiakkaanut pinnatik, sammitinneqartarnerat malillugu inatsit aaqqissorneqassaaq.
- Ombudsmandip sulinerata ilaatut assigiinngitsut akornanni nammineerluni suliniutit, nakkutilliinermut atatillugu misissuartornerit atorfeqartitsiviusunillu misissuartornerit pillugit malittarisassaq inatsimmi ilanngunneqassaaq.
- Naalagaaffit Peqatigiit naalluititsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutanut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu Ombudsmandip nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaa inatsimmi ilanngunneqassaaq.
- Tusarniaalluni allakkat oqaaseqaataagallartullu il.il. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi suliani allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkani pineqartunut ilaatinnginnissaannut Ombudsmandi periarfissaqalissaq.
- Ombudsmandip quisuariarnissaminut periarfissami ilaattut suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivimmi suliarineqarnissaanik akuersisoqarnissaa inassuteqaatigisinnaavaa.
- Ombudsmandip oqartussaasunut nakkutigisassaminut attuumassuteqartuunnginnera qulakkeerneqassaaq.
- Siunnersuutigineqarpoq Ombudsmandimik taassuma sulinera pillugu eqqartuussivimmut suliassiissutinik Ombudsmandip piumasaqaateqarneratigut eqqartuussiviup tunuartitsisinnaanera pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq.
- Taaguutip "Ombudsmand"-ip illersugaanera.
- Ombudsmandip inatsisilerituutut soraarummeernermi angusisimasuunissaa saneqqunneqarsinnaanngitsumik piumasaqaatinngortinneqarpoq.

3. Oqartussaasunut aningaasaqarnikkut aqtsinikkullu kingunerisassai

Naalluititsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit pinaveersaartitsineq siunertalarugu nakkutilliinermut atatillugu misissuartorsinnaatitaanerup suliffeqarfinnillu misissuisinnaatitaanerup

sukumiisumik ilanngunneqarnerisa Ombudsmandip suliassaasa amerlassusianut sunniuteqarnissaa ilimagineqarpoq, ilaatigut nakkutilliinermut atatillugu misissuartortarnerit pillugit nalunaarusiortarnissat sulisunik atuiffiunissaat pissutigalugu, ilaatigullu ilimagisariaqarpoq Ombudsmandip, assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat paaqqinniffiini najugalinnik oqaloqateqarnerinut atatillugu, naammagittaalliuutinik aalajangersimasunik saqqummersoqartarumaartoq imaluunniit sulianik nammineerluni misissuiffigisassanik aallartitsisoqartarumaartoq.

Tamakkua saniatigut aqutsinermi oqartussaasut isumaqatigiissutit aqqutigalugit suliassanik Ombudsmandimut kiffartuussisinnaanerannik aalajangersaanerup, tak. § 26, imm. 5, isumaqatigiissutaasimasut akilerneqarnissaannut aningaasaliissutinik Ombudsmandip tunineqartarnissaa nassatarissavaa.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip inuussutissarsiornermut sunniuteqannginnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerisassai

Soqanngilaq.

6. Innuttaasunut aqutsinikkut kingnerisassai

Ombudsmandip innuttaasunut, sulifinnut, peqatigiiffinnut, suliffeqarfinnut allanullu Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaasunut attuumassuteqarnerata inatsimmut massakkut atuuttumut sanilliullugu allannguuteqannginnissaa tunnavigineqarpoq.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut Namminersorlutilu Oqartusanut tunngasut

§ 12, imm. 1, § 22 aamma § 24 malittarisassanik naalagaaffiup akuersinissaanik piumasqaateqarfiusunik imaqarput. Tamanna Justitsministeqarfiusup oqaaseqaataani 8. marts 2001-imeersumi saqqummerpoq.

8. Oqartussaasunik, suliniaqatigiiffinnik il.il. tusarniaaviginninneq

Inatsisissatut missingiut piffissami 2009-mi 8. septemberimit 8. oktoberip tungaanut makkununnga tusarniaassutigineqarpoq:

- KANUKOKA
- Kommunit:
 - Kommune Kujalleq
 - Kommuneqarfik Sermersooq

- Qeqqata Kommunia
- Qaasuitsup Kommunia
- Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfiiit:
 - Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia
 - Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik
 - Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik
 - Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
 - Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
 - Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik
 - Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
 - Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
 - Nunami namminermi pissutsinut Naalakkersuisoqarfik
- Naalagaaffiup Sinniisaa
- Eqqartuussisuuneq
- A/S Inissiaatileqatigiiffik INI
- Folketingip Ombudsmandia

Nunami namminermi pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut oqaaseqaateqanngillat.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia siunnersuummi siunertarineqartut isumaqatigai aammalu siunnersuutip saqqummiunneqarnera pitsasutut isigalugu. Taamaattorli taaguutinut Siulittaasoqarfimmit akuerineqartunut inatsimmut missingiutip qulequtaata naapertuuttunngortinnejarnissaanut Naalakkersuisoqarfik kaammattuivoq.

Aammattaaq Ombudsmandip ingerlatai pillugit inatsimmik ullutsinnut naleqqunnerusumik sularinnittoqarnera Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfip pitsasutut isigaa.

KANUKOKA kommuninit oqaaseqaatinik pissarsisimavoq:

Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutip imarisai naammagisimaarpai.

Qaasuitsup Kommuniata (allaffissornikkut) tusarniaanermut akissutai matuma kinguliiiniittuni issuarneqarput, apeqqutinut ataasiakkaanut Siulittaasoqarfip oqaaseqaatai uingasumik allanneqarlutik:

1) Kommunit nutaat eqqarsaatigalugit atuartitsinermi paasititsiniaanermilu suliassanik tigusinissaminut piareersimalluni Ombudsmandip oqarnera pillugu:

Pikkorissartitsinernik il.il. ingerlaavartumik pisariaqartitsisoqartoq Qaasuitsup Kommuniata nassuerutigaa, pisariaqartitalli ombudsmandeqarfimmit

tunniunneqarnissaat naleqquttuunersoq apeqquserlugu. Aallaavittut isigalugu ombudsmandip nukissani pingaarnertut suliassaminut pingaarnertullu oqartussaaffiminut atortariaqarpai, tassalu pisortat ingerlatsinerannik nakkutilliineq. Tamatuma kingorna apeqqutaavoq pisortat ingerlatsiviannik, ombudsmandeqarfimmit ilinniartitsivigneqarsimasumik nakkutilliilluni misissuineq ombudsmandeqarfimmut ima kinguneqarsinnaanersoq; sulianik piginnaasatigut amigaataasinnaasunut ombudsmandeqarfip akisussaaqataitaasinnaanermigut uparuuarneqarsinnaallunilu suliamut attuumassuteqarluni peqataasinnaanngitsutut pasillinneqarsinnaanersoq? Ombudsmandip namminersortumik iliuuseqarsinnaanera pissutigalugu pingaartumik atuartitsineq allanut tunniunneqarsinnaasutut isigineqarpoq.

Inatsimmut nassuaatini allassimasutut Ombudsmandip Siulittaasoqarfimmut oqaatigisimavaa Ombudsmandi Ombudsmandillu sulisui aqutsinermi allaffissornikkut immikkoortortaqarfifit nutaat ilusilersuinermik iluarsaaqqinnerup kingunerisaanik pilersimasut eqqarsaatigalugit atuartitsinermik paasisitsiniaanermillu suliaqarnissaminnut piareersimasut.

Sulianik ingerlatsinermi pitsaassutsimik naammaginartumik qaffassisusilimmik qulakkeerisinnaanissamut pingaartumik kommunini ingerlatsivinni oqartussaasut piginnaanerinik pitsanngorsaanissamik pisariaqartitsineq iliuuseqarfifiniarlugu taama oqartoqarpoq.

Tamatumunnga taarsiullugu (peqatigitilluguluunniit) pikkorissartitsinermik neqerooruteqartartut piginnaaneqarluartut kommuninit nammineq isumaqatigiissuteqarfifigneqarsinnaasut imaluunniit Naalakkersuisut kommuninik nakkutilliinerata ilaatut paasissutissiisarnermi ilitsersuinermilu suliniutit nukittorsarnerisigut pisariaqartitsineq tamanna soorunami matussuserniarneqarsinnaavoq.

Ombudsmandili kommuninut tikeraartarnerminut atatillugu, Ombudsmandip nukissaanut annertunerusumik artukkiutaanngitsumik, pisortat ingerlatsineranni malittarisassat pillugit nalinginnaasumik paasissutissiinermik kommunini allaffeqarfifit suli neqeroorfigisimnaassavai aamma tamanna aqquigalugu sulianik ingerlatsinermi kukkusarnerit pinaveersaartinnissaannut ikiuussinnaalluni.

Pisortat ingerlatsineranni malittarisassat nalinginnaasut pillugit paasissutissanut atatillugu kommunit Ombudsmandimut Ombudsmandilluunniit sulisuinut pisortatigoortuunngitsumik saaffiginnissinnaasarsimammata tamanna Ombudsmandip kommunillu akornanni tatigeqatigiinnermut iluaqtaasimasoq Ombudsmandip oqaatigaa. Kommuninut tikeraarnernut atatillugu pikkorissartitsinernik neqeroorutit taama tatigeqatigiinnerup annertusineranut peqataasinnaappata tamanna aamma tunngavissaavoq Ombudsmandip taama iliornissaanik mattunneqannginnissaanut.

Qaasuitsup Kommuniata oqarneratuulli atuartitsinermi paasissutissiisarnermilu suliassat Ombudsmandip pingaarnertut suliassaamut; pisortat ingerlatsiviinik nakkutilliineq; nukissat eqqarsaatigalugit artukkiisariaqanngillat. Aammattaaq

*suliassat taakku – tunngaviusumik pissutsit pissutigalugit - ima iluseqartillugit
Ombudsmandimit isumagineqartariaqanngillat tamanna kommuninut
aalajangersimasumik siunnersuinertut iluseqarluni.*

2) Inatsisilerituutut ilinniarsimanissamik piumasaqaat pillugu (inatsisissatut missingummi § 3, imm. 2):

Inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 2 naapertorlugu “Ombudsmandi ajornanngippat inatsisilerituutut ilinniarsimasaussaaq”. Tassuuna inatsit maanna atuuttoq ingerlateqqinnejarpooq.

Inuaqatigiinni inuunerup pisariunerulersimanera aammalu pisortat ingerlatsineranni suliassat amerleriaateqarnerat eqqarsaatigalugit Danmarkimi ombudsmandimut inatsisip matumani aamma isumassarsiorfiginissa aammalu inatsisilerituutut soraarummeersimanissamik piumasaqaat pinngitsoorani piumasaqaataassasoq Qaasuitsup Kommuniata kissaatigaa.

*Kaammattuut taassuma pissuseqataa Inatsisit Atortinneqarnerannut
Ataatsimiititaliamit tiguneqarpooq. Inatsisissatut siunnersuummi
saqqumiunneqartumi kaammattuut malinneqarpooq.*

3) Inatsisissatut siunnersuummi § 8 pillugu: Kommunit ingerlatsinerannik naliliinermi kommunit aqtsineranni atugassarititaasut Ombudsmandip mianerissavai.

Aalajangersagaq aaqqissuinikkut allanngortillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 4, imm. 3-mut atuuttumut naapertuuppoq. Taamaakkaluartoq aalajangersakkap ombudsmandip ulluinnarni atuunneranut saqquminerusumik atuunnissaa Qaasuitsup Kommuniata kaammattuutigaa. Kommunit namminneq aqtsinerannut missingersuutinullu akisussaasuunerannut annertunerusumik mianerinninnissaq paasinninnissarlu kissaatigineqarpooq, tak. aalajangersakkamut nassuaatit.

*Inatsisip oqaasertaanik allannguinissaq pinnagu ombudsmandip ingerlatai
sapinnigisamik annertunerpaamik pingarnerutillugit aalajangersagaq pineqartoq
ilaateqquillugu oqaatigineqartut Ombudsmandimut kaammattuutaasutut
Siulittaasoqarfup paasivai.*

4) Inatsisissatut siunnersuummi § 10, imm. 2 pillugu: Oqaaseqatigiit ”imminut illorsorluni oqaaserisai”.

Oqartussaasup il.il. misissuiffigineqartup imminut illorsorluni qanoq oqaaseqarsinnaanera pillugu ukiumoortumik nalunaarutigisartakkamini ukiumoortumilluunniit nalunaarummini paassisutissutiginissaannut Ombudsmandip pisussaaffilerneqarnera inatsisissatut missingummi § 10, imm. 2-mi aalajangersarnejarpooq.

Oqaaseqatigiit ”imminut illorsorluni oqaaserisai” atorneqarnerannut Qaasuitsup Kommunia akerliliivoq. Qaasuitsup Kommunia isumaqarpooq oqaatsip ”illorsorluni”

atorneqarnera eqqartuussivimmitullusooq misissuinermut eqqaanartoq. Ombudsmandeqarfik immikkut eqqartuussiviunngilaq allaffissornikkut aalajangikkanik suliarinnittarfiusoq aammalu ombudsmandeqarfiup misissuinera eqqartuussivinnut taamaattunut sanilliunneqarsinnaanngilaq. Oqaaseq assersuutigalugu “oqaaseqaatit” assigisaaluunniit naleqqunnerussagaluarpoq, tak. assersuutigalugu § 21, imm. 1.

Aalajangersakkakut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 3 atoqqinnejarpooq aammalu oqaaseqatigiit atorneqartut Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi aalajangersakkap assingani atorneqarput (§ 11, imm. 2).

Saqqummersitami “Ombudsmandsloven med bemerkninger”(Ombudsmandi pillugu inatsit oqaaseqaatitalik) (Jon Andersen, Kaj Larsen & Karsten Loiborg, Jurist- og Ukonombundets Forlag 1999) oqaatigineqarpooq aalajangersagaq “akerliliissuteqarsinnaanermi tunngavissanik pissusissamisoortumik ingerlateqqinerusoq aammalu suliq eqqortumik ingerlannejarnissaat (‘fair trial’) pillugu tunngavissanut nalinginnaasunut naapertuuttoq”.

Inatsisissatut missingiummi § 10, imm. 2 missingiummi tassani § 21, imm. 1-imut pissusissamisoortumik attuumassuteqarpooq, tassani aalajangersarneqarluni oqartussaq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinnejareersimatinnagu Ombudsmandi isornartorsiuilluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngitsoq.

Aamma aalajangersagaq taanna atoqqinnejarpooq, Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsisaanni (20, imm. 1) aalajangersakkap assingata oqaasertai assigalugit.

Saqqummersitami “Ombudsmandsloven med bemerkninger” oqaatigineqarpooq “akerliliissuteqarsinnaatitaanermut malittarisassaq pineqartoq”, taanna malillugu “ombudsmandip misissuinini isornartorsiuinertalimmik inassuteqaatitalimmillu il.il. naammassinngippagu misissuiffigineqartoq imminut illersorsinnaanissamut Ombudsmandimit periarfissinnejeqassaaq.”

Siuliani allassimasut tunngavigalugit inatsisissatut siunnersuummut saqqummiunnejartumi missingiummi oqaasiliornerup attatiinnarnejarnissaa ajornarluinnartutut isigineqarpooq.

5) Inatsisissatut missingiummi § 16 pillugu: Nakkutilliinermi suliassaq.

Atorfeqarfinnik/suliffeqarfinnik tamanik il.il. Ombudsmandip sulinerni ilaatinnejartunik misissuinissamut inatsisissatut missingiummi § 16-ip Ombudsmandi piginnaatippaa. Tassunga atatillugu isummat inuppalaassutsimut inunnillu ikiuinermut tunngasut aallaavigalugit pissutsit aaqqissuuussaanermut ingerlatsinermullu tunngasut kiisalu atuisut qanoq pineqarnerat, tassunga aamma ilanngullugit ingerlatat suliffeqarfimmit atuisunut neqeroorutigineqartut Ombudsmandip naliliivigisinnaavai.

Aalajangersakkap Qaasuitsup Kommuniata allanik apeqquteqarnissamut tunngavissippaa: Suliap tamatuma isumaginissanut Ombudsmandeqarfik pisariaqartunik oqartussaaffeqarlunilu nukissaqarpa? Aalajangersagaq tamanna malillugu oqartussaaffiit suliffeqarfinnit, assersuutigalugu sullivinnik nakkutilliisoqarfimmit, oqartussaaffinnik pisariaqartunik peqareersunit isumagineqassappata tamanna ilaatigut pitsaanerussannginnerluni?

“Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkani nalinginnaasuni” § 2, imm. 3 aalajangersakkatut siunnersuutigineqartukkut ingerlateqqinneqarpoq erseqqissarneqarlunilu, tassaalluni ingerlatsivinni suliffinnik takuniaanissamut, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu kommunit allaffiinik, atuarfeqarfinnik isumaginnitqarfinnillu nakkutilliinermik Ombudsmandip ingerlatsisinnaaneranut inatsisitigut tunngavissaq, Folkeetingip Ombudsmandiata oqartussaaffiata assigisaa.

Aammattaaq aamma pissutsit (tassunga ilanngullugit illutatigut tarnillu pissusaatigut pissutsit) suliffeqarfiup sullitaminut neqeroorutigisai innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaannik, mianerinninnissamut inuppalaartumillu sullissinissamut nalinginnaasumik piumasaqaatinut naapertuunnersut Ombudsmandip suliffeqarfinnik il.il. nakkutilliinermi naliliivigissagai aalajangersakkatut siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq.

Aammattaaq aalajangersagaq inatsisissatut missingiummi § 17-imut atatillugu isigineqartariaqarpoq, taanna malillugu naalliuutitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaq Ombudsmandip ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagissavaa.

Isumaqatigiissummi tassani artikel 18-imi naalagaaffiit peqataasut pisussaatinneqarput nunami pinaveersaartitsisut pituttorsimasuunnginnissaat kiisalu sulisut pituttorsimasuunnginnissaat qulakkiissallugu. Tamannarpiaq pissutigalugu pisortat ingerlatsiviisa iluini oqartussaaffiit atuuttut nakkutilliinermi suliamaut ilanngunneqarsinnaassanngillat.

Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaataa pisussaaffii naammassiniarlugit aaqqissuussaasumik nakkutilliisarnerit suliffeqarfinnullu takuniaasarnerit eqqarsaatigalugit Ombudsmandip nukissaasa annertusineqarnissaat annikinnerusumik pisariaqartinneqassaaq (ilaatigullu ombudsmandeqarfimmi oqartussaaffinnik nutaanik ineriartortitsinissaq/oqartussaaffinnik pigineqareersunik ineriartortitsinissaq aamma pisariaqarsinnaassalluni, tamannali suliassap isumagineqarnissaanut ingerlatsivimmik pituttorsimanngitsumik nutaavimmik pilersitsinermiit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut iluaqutaanerussaaq.

Paatsoortoqaqqunagu aamma erseqqissaatigineqassaaq inatsisissatut missingiut tusarniaassutigineqartumut atatillugu inatsisissatut siunnersuummi inaarutaasumi §

16-imi paragrafimut innersuussut iluarsineqarmat. Taamaalilluni § 20-mut innersuussut taarserneqarpoq §§ 19-20-mut innersuussummik.

6) Inatsisisstatut missingummi § 18, imm. 3 pillugu:

Inatsisisstatut missingummi § 18, imm. 3-kkut Ombudsmandi piginnaatinneqarpoq inunniq – uppernarsaasulerlugit - misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartuussivimmi nassuaateqartussanik aggeqqusisinnaanermut. Aalajangersagaq inatsisartut inatsisaanni maanna atuuttumi § 7, imm. 4-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Taanna atorneqanngisaannarsimasoq atorneqarnissaaluunniit naatsorsuutigineqartoq aalajangersakkamut nassuaatini paasissutissiissutigineqartoq Qaasuitsup Kommuniata maluginiarpa. Tamanna tunngavigalugu aalajangersagaq isummamut matumunnga oqariartuutaasimassaqq: “pissaaneqarnermi sakkussamik pisariaqartitsigaluarluni peqannginnermit atorfissaqartinnagulu pissaaneqarnermi sakkussaqarnissaq iluarneruvoq”. Apeqquaavoq pissaaneqarnermi sakkussanik/pisinnaatitaanernik taamaattunik ombudsmandeqarfik ilumut peqartariaqarnersoq imaluunniit taakku immikkoortoqarfinnut eqqornerusunut inissinneqartariaqarnersut?

Aalajangersagaq (imarismigut Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 3-mut naapertuuttoq) § 18-imi aalajangersakkat sinnerinut atatillugu isigineqassaaq: Paasissutissanut, uppernarsaatinut allakkatigullu oqaaseqaatinut atatillugu Ombudsmandimit qinnuteqaatit malinnissaannut oqartussaasut pisussaatitaapput. Aammattaaq ininut oqartussaasumit pineqartumit atorneqartunut tamanut Ombudsmandip isertinnissaanut oqartussaasut pisussaaffeqarput. Taamaalilluni suliamik oqartussaasumilluunniit il.il. misissuinermini atugassaminik paasissutissanik Ombudsmandip pissarsiniarnermini periarfissaanut § 18 allattorsimaffiuvoq.

Allaffeqarfik inatsimmi tunngavissanik aammalu ingerlatsinermut maleduagassanik allassimanngitsunik malinninnersoq pillugu nakkutilliinissamik Inatsisartut inatsisiortutut Ombudsmandi suliakkerpaat.

Paasissutissanik tamanik Ombudsmandip naliliinissanut pingaaruteqarsinnaasunik pissarsinissamut Ombudsmandi aatsaat qulakkeerneqarsimappat taamatut nakkutilliinissamut periarfissaqarpoq.

Inatsisartut ima inissisimatinneqalissanngillat suliami takussutissat tammernerat pissutigalugu imaluunniit oqartussaasup paasissutissanik Ombudsmandimit tunniüssiumannginnera pissutigalugu Inatsisartut Ombudsmandiat suliamik misissuisinnaajunnaarluni.

Ilisimannittunik apersuinerit eqqartuussiveqarnermi inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit eqqartuussivinni ingerlanneqartarput, taamaalillunilu tunngavissat toqqisisimanartut malillugit ingerlanneqartarlutik.

7) Inatsisisstatut missingiummi § 24 pillugu: Ombudsmandip saqitsaassummik suliakkiissutigineqarnera.

Ombudsmandip aalajangigai il.il. pissutigalugit Ombudsmandip saqitsaassummik suliakkiissutigineqarnerani Ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivinnit tunuartinneqarsinnaanerat inatsisisstatut missingiummi § 24-mi aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandeqarfiup taama illersorneqarneranut tunngavigineqartoq Qaasuitsup Kommuniata apeqqutigaa. Kommunip oqarnera malillugu eqqartuussiviit tassaapput aaqqiagiinngissutit misilinneqartarnissaannut qullerpaatut oqartuussaassuseqartutullu aalajangiisartut, taamaattumillu tunngaviusumik isigalugu Ombudsmandi saqitsaassummik suliakkiissutigineqarsinnaassanngikkaluarnerluni?

Ombudsmandip saqitsaassummik suliakkiissutigineqarnissaanut periarfissamik aalajangersagaq mattussinngilaq. Eqqartuussiviit taamaallutik piumasaqaammik malinninnissaminnut eqqartuussiviit pisussaatitaanngillat. Oqaaseqatigiinnili "Ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivimmit tunuartinneqarsinnaapput" naatsorsuutigineqarpoq ombudsmandip eqqartuussivimmi suliassanngortinneqarnerani saqitsaassummik suliakkiutigineqartunik akuersinissamut atatillugu eqqartuussiviit killilersuisinnaassasut. Tamatuminnga naliliinermi Ombudsmandip saqitsaassummik suliakkiummi suliakkiisoq inatsisinut tunngasumik suliami soqutigisaqarnersoq aalajangiisuusumik pingaartinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Suliakkiisut inuinnaat inatsisinut tunngasumik suliami soqutigisaqartarnerat qaqtigoortuuvoq. Ombudsmandip misissuinermik aallartitsinissaq itigartissimappagu imaluunniit oqartussaasoq pillugu innuttaasup pineqartup naammagittaaliutaa Ombudsmandimit taperserneqarsimannngippat inuinnaat saqitsaassummik suliakkiuteqarsinnaapput.

Naammagittaaliuut misissuinissamut naammaginartumik tunngavissiinersoq Ombudsmandip nammineq aalajangertarpaa (takuuk inatsisisstatut missingiummi § 14). Taama aalajangiiniarnermi ilaatigut Ombudsmandeqarfiup nukissai suliaqassusialu pillugit isumaliutiginninnerit aammalu pisumi tassani ajornartorsiutit sorliit pingaaruteqarnerpaanersut pillugu naliliinerit ilanngunneqarsinnaapput. Taama aalajangiinerit eqqartuussivinnit ingerlanneqartumik misissorneqarnissamut naleqquttuunngillat (Aamma takuuk Ustre Landsrettip eqqartuussutaa 21. december 1992-imeersoq).

Pisunut Ombudsmandip naammagittaaliuiteqartumut tapersiisimannginneranut atatillugu saqitsaassummik suliakkiisoqartillugu naammagittaaliuiteqartoq inatsisinut tunngasumik suliami pisariaqartumik nalinginnaasumik soqutigisaqarneq ajorpoq. Ingerlatsivimmut; taassuma aalajangigaa pissusilersuutaaluunniit innuttaasumit pineqartumit Ombudsmandimit naammagittaaliuitigisimallugu; saqitsaassummik suliakkiut aqququtigalugu naammagittaaliuiteqartup soqutigisai eqqumaffiginiarneqarsinnaapput.

Aamma saqitsaassummik suliakkiissutit, inatsisitigut tunngavigisaq oqartussaasumit pineqartumit isumaqatigineqarnani Ombudsmandimit inassuteqaatigineqartut, oqartussaasunit imaluunniit inunnit pisortani suliffeqartunit suliakkiissutigineqartut nalinginnaasumik ingerlanneqarnissat pisariaqarneq ajorpoq. Pisuni taamaattuni Ombudsmandip inassuteqaataanik malinninnissaq oqartussaasup malikkumaannanngissinnaavaa – aammalu tamatumta kingunerisaanik innuttaasup saqitsaassummik suliakkiuteqarsinnaanera utaqqimaaginnarlugu.

Akerlianik Ombudsmandip isornartorsiugaata oqartussaasumit inummilluunniit pineqartumit tunngavissaqanngitsutut isagineqartup imaluunniit kukkunermut sanilliullugu annertuallaatut isagineqartup eqqartuussivimmi misissorneqarnerani oqartussaasut ingerlatsivimmiluunniit inuit ataasiakkaat pisut aallaavigalugit inatsisinut tunngasumik suliamti soqutigisaqarsinnaapput.

Erseqqissaatigineqassaaq - innuttaasup oqartussaasullu akornanni eqqartuussivikkut suliat eqqarsaatigalugit - ingerlatsiviup aalajangigaata eqqartuussivimmi suliap aallartinnginnerani Ombudsmandimit isummerfigineqarsimasup misissorneqarnissaanut eqqartuussiviit aalajangersakkut killilersorneqanngimmata.

Aalajangersakkap siunertarisaanut tunuliaqutaanullu atatillugu aamma Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi (§25) aalajangersakkap assingata piareersarneqarnerani suliat innersuussutigineqarput.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI tusarniaanermut akissuteqarpoq, akissutaanilu immikkoortut pingarnerit matuma kinguliiniittuni issuarneqarput, Siulittaasoqarfiullu apeqqutinut ataasiakkaanut oqaaseqaatai uingasumik allassimallutik:

1) Inatsisisatut missingiummi § 5 pillugu: Ombudsmandip suliamti peqataasinnaanera: Ombudsmandip sulisuisa suliamti peqataasinnaanerannut malittarisassianik aalajangersaasoqarnissaanik siunnersuut.

Ombudsmandip sulisuisa sulianik namminneq inuttut soqutigisaqarfisaminnik ingerlatsisinnaannginnerat pillugu aalajangersakkamik ilanggussisoqassasoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p siunnersuutigaa. Aammattaaq Ombudsmandip sulisui oqartussaasut namminneq inuttut aaqqiagiinngissuteqarfisatik pillugit sulianik ingerlatsisinnaannginnerat pillugu aalajangersakkamik ilanggussisoqarnissaai inissiaatileqatigiiffiup siunnersuutigaa.

Ombudsmandeqarfik pisortat ingerlatsiviinut ilaangilaq. Taamaattorli sulianik ingerlatsinermut inatsimmi periaaserineqartut – suliassamut tunngasumik ilisimasaqarnissaq pillugu maleruagassat pinnagit – aamma Ombudsmandip sulianik ingerlatsineranut atorneqarnissaat “Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkani nalinginnaasuni” atuuttuni § 6-ikkut aalajangersarneqarpoq.

*Inatsisissatut missingiut aalajangersakkap taassuma assinganik imaqanngilaq.
Pisortalli ingerlatsineranni sulianik ingerlatsinermi periaaserineqartutt
Ombudsmandip immikkut suliaanut ingerlataanullu attuumassuteqartillugit
assersuunneqarsinnaatillugillu aamma Ombudsmandeqarfimmuit aamma
atuunnerisa allanngortinnejarnissaat siunertaasimanngilaq.*

*Inatsisissatut siunnersuummi inaarutaasumik tamanna pillugu aalajangersakkamik
ilanngussinissaq toqqarneqarpoq.*

*Suliamut attuumassuteqarneq pissutigalugu peqataasinnaannginneq
eqqarsaatigalugu aalajangersakkap kingunerisaanik suliamut attuumassuteqarneq
pissutigalugu peqataasinnaannginneq pillugu ingerlatsinermi inatsisitigut
periaasereqqusat nalinginnaasut Ombudsmandeqarfimmuit atuutissapput (aamma
takuuk Ombudsmandip suliamut attuumassuteqarnini pissutigalugu
peqataasinnaannginnera pillugu § 5).*

*Aalajangersakkaniilli inissiaatileqatigiiffimmit ujartorneqartunit tunngavissat
taakku sakkortutigingillat. Suliamut attuumassuteqarneq pissutigalugu
peqataasinnaannginnermut malittarisassanit ingerlatsivinnut (eqqartuussivinnullu)
atuuttunit sakkortunerujussuarnik suliamut attuumassuteqarneq pissutigalugu
peqataasinnaanngitsutut ombudsmandeqarfiup aalajangersakkatigut
malittarisassiornissaa tunngavilorsorluagaananilu tulluartuunngilaq.*

2) Inatsisissatut missingiummi § 7, imm. 3 pillugu, ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiiit
peqatigiiffiillu il.il. eqqarsaatigalugit Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu.

Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiiit, peqatigiiffiit, il.il. aqutsinermi allaffisorluni
aalajangiinikut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu
Inatsisartut inatsisaannut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq
pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inuit pillugit paasissutissanik
nalunaarsuineq pillugu inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarpata inatsisissatut
missingiummi § 7, imm. 3 naapertorlugu Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq
suliffeqarfiiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombudsmandip sulinerani
pineqartunut ilaatinneqassasut.

Ingerlatseqatigiiffiit il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaatinneqassanersut
Ombudsmandip aalajangersinnaassagaa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit
kissaatigineqanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu ingerlatseqatigiiffik Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut
inissinneqarnerata kingunerisaanik aki ingerlatseqatigiiffiup sullissinerinut
innuttaasut akilertagaat qaffariaateqarsinnaasoq, taamaattumillu ingerlatseqatigiiffik
Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut inissinneqassanersoq pillugu Naalakkersuisut
aalajangiisiusariaqartut inissiaatileqatigiiffiup oqaatigaa.

Inatsisissatut missingiummi § 7, imm. 3 ima oqaasertaqarpoq:

"Ingerlatseqatigiiffit, suliffeqarfít, peqatigiiffit, il.il. aqutsinermi allaffisorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inuit pillugit paasissutissanik nalunaarsuineq pillugu inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfít pineqartut tamatumma annertoqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut."

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4, imm. 2 malillugu ingerlatseqatigiiffit, suliffeqarfít peqatigiiffillu il.il. Ombudsmandip sulinermini toqqaannartumik susassaqarfianut ilaatinneqarput, ingerlatseqatigiiffit il.il. pineqartut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi imaluunniit pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi maleruagassat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilaatinneqarnissaat Naalakkersuisunit aalajangerneqarsimappat. (Tamatumunnga inatsisitigut tunngavissaq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aammalu pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi nassaassaavoq).

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaata aammalu pisortat ingerlatsineranni inatsisit nalinginnaasut (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit imaluunniit pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsit) atuuffissaasa akornanni naapertuuttoqarnissaanik qulakkeerinissaq tamatumani siunertarineqarpoq.

Aalajangersagarli maanna atuuttoq ilaatigut tunngaviusumik ajornartorsiutitaqarpoq ilaatigullu atuutsitsinermut tunnganerusumik ajornartorsiutitaqarluni.

Tunngaviusumik isigalugu aalajangersagaq atuuttoq ima ajornartorsiutitaqarpoq taamaallutik Naalakkersuisut tassaasut Ombudsmandip pisinnaatitaaffiisa annnertussusissaannik aalajangersaasartut. Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut pingarnertut tunngavissat oqartussaasunit Ombudsmandimit nakkutigineqartussatut Inatsisartunit aalajangerneqartunit aalajangersarneqaratik Inatsisartunit aalajangersarneqartariaqarluarput.

Atuutsitsineq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffiup imaluunniit suliffeqarfíup peqatigiiffiulluunniit ingerlatai suliaaluunniit sorliit pisortat ingerlatsineranni maleruagassanut, taamaallunilu Ombudsmandip pisinnaatitaaffiinut ilaatinneqassanersut nalunaarummi atuuttumi Naalakkersuisunit erseqqissumik killilerneqarsimatinnagit aalajangersagaq atuuttoq ajornartorsiutitaqarsinnaavoq.

Inatsisissatut missingiummi aalajangersakkatut siunnersuutip kingunerisaanik pisuni tamani inatsit allaffissornikkulluunniit aalajangiineq malillugu suliffeqarfík malittarisassanut tunngavissanullu pisortat ingerlatsinerannut atuuttunut ilanngunneqartillugu suliffeqarfímmut atatillugu Ombudsmandip pisinnaatitaaffíni pisariaqartillugu killilersortariaqassavai. Taama killilersuineq suliffeqarfík pineqartoq suleqatigalugu pissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aalajangersakkap taassuma assingajaa Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 4-mi nassaassaavoq, tassanili taamaallaat pineqarlutik ingerlatseqatigiffit, suliffeqarfut peqatigiiffillu il.il. allaffissorneq eqqarsaatigalugu pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmut ilanngunneqarlutik. Ingerlatseqatigiffit, suliffeqarfut peqatigiiffillu il.il. inatsit aqqutigalugu pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi maleruagassat ataannut ilanngunneqartut taamaallutik Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 4-mut ilaatinneqanngillat.

Ingerlatseqatigiffit, suliffeqarfut peqatigiiffillu il.il. erseqqinnerusumik aalajangerneqartut pisortat ingerlatsineranni maleruagassanut tunngavissanullu ilaatinneqarnermik saniatigut Ombudsmandimit nakkutilliivigineqannginnissaat pillugu inatsisikkut aalajangersaanissamut Inatsisartut aalajangersakkut mattunneqanngillat. Taamaakkaluartoq Inatsisartut manna tikillugu pisarnertut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaasa aammalu pisortat ingerlatsinera pillugu inatsisit nalinginnaasut atuuffisa akornanni naapertuuttoqarnissaa sulissutigissagaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

3) Inatsisissatut missingiummi kapitali 3-p annertusineqarnissaanik siunnersuut

Ombudsmandip sulianik ingerlatsinera pillugu malittarisassanik ilanngussisoqarnissaa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p siunnersuutigaa. Pingaartumik sulianik ingerlatsinermi piffissaq atorneqartoq pillugu malittarisassat, ombudsmandip allagaasa atuaruminartuunissaat pillugu malittarisassat kiisalu malittarisassat Ombudsmandip oqaaseqaataanut isornartorsiutinut Ombudsmandip isummernissaanut pisussaaffiliisut inissiaatileqatigiiffimmit ujartorneqarput.

Ombudsmandeqarfik pisortat ingerlatsiviinut ilaannilaq. Taamaattorli pisortat ingerlatsineranni sulianik ingerlatsinermut periaasereqquneqartut – suliassamut tunngasumik ilisimasaqarnissaq pillugu maleruagassat pinnagit – aamma Ombudsmandip sulianik ingerlatsineranut atorneqarnissaat “Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkani nalinginnaasuni” atuuttuni § 6-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Inatsisissatut missingiut aalajangersakkap taassuma assinganik imaqanngilaq. Sulianilli ingerlatsinermi pingaarnertut tunngavagineqartut, tassunga ilanngullugit sulianik pitsaasumik ingerlatsinissamut tunngavagineqartut aamma Ombudsmandeqarfimmut atuuttussangortillugit allanngortinneqarnissaat siunertaasimannngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi inaarutaasumik tamanna pillugu aalajangersakkamik ilanngussinissaq toqqarneqarpoq, tamannalu pisut malillugit ajornartorsiutinut saqqummiunneqartunut attuumassuteqarsinnaassaaq.

Piffissaq Ombudsmandip sulianik ingerlatsinermut atugaa immikkut eqqarsaatigalugu soorunami ajuusaarnarpoq piffissaq Ombudsmandip sulianik ingerlatsinermut atugaa suliat ilaanni ima sivisutigisinnaasarmat Ombudsmandip nammineq naammaginanngitsutut isigalugu. Pisuni taamaattuni piffissaq sulianik

ingerlatsinermut atorneqartoq pillugu Ombudsmandi naammagittaalliuuteqartumut soorunami utoqqatsissuteqartarpooq aammalu sulianut nammineq aallartitaminut atatillugu piffissaq sulianik ingerlatsinermut atorneqartoq pillugu oqartussaasumut utoqqatsissuteqartarluni.

Taamaakkaluartoq piffissaq sulianik ingerlatsinermut nammineq atukkani Ombudsmandip killiliinnarmik nammineq aqtaraa. Taamaalilluni qaqtigoortuungilaq oqartussaasup akissuteqarniarnerani piffissaq sivisooq ingerlasinnaasarmat imaluunniit akissuteqaatit tiguneqartut allanik apeqquteqarnissamut allanilluunniit misissuinissamut tunngavissiisarmata.

Tamatuma saniatigut Ombudsmandip suliaanut tatiginninneq eqqarsaatigalugu suliad inatsisilerinikkut pitsaassusaat apeqqutaassaaq, tamatumanilu suliad taakkulu inatsisitigut tunngavigisaasa misissorneqarnissaannut nukissat annertuut pisariaqassallutik.

Atuaruminaatsoqarnera eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq inatsisilerinikkut apeqqutit imaannaanngitsut Ombudsmandimit oqaatigineqarajuttartut, taakku inuinnarnut paasiuminarsarlugit ingerlateqqinniarnerat ajornakusoortarluni. Ombudsmandip oqaaseqaatimi oqartussaasunut innuttaasunullu paasiuminarsarneqartarnissaat ingerlaavartumik sulissutigaa, taamaattorli inatsisilerinikkut pitsaassuseq tamatumani pillutiginaveersaarlugu imaluunniit inatsisilerinikkut oqariartaatsit atornaveersaarnissaat pinnagu. Suliniutit taakku ilaattut Ombudsmandip nalunaarutai oqaatsit tusagassiorfinni ingerlatitseqqinnissamut naleqqussarniarneqartut ataatsit atorlugit Ombudsmandip nittartagaanut saqqummiunneqartarput.

Kiisalu Ombudsmandip isornartorsiuiernut isummernissamut pisussaaffia eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq inatsisissatut missingiummi § 21, imm. 1 naapertorlugu oqartussaq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqareersimatinngagu Ombudsmandi isornartorsiuiilluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngitsoq. Tamatumani aamma oqartussap pineqartup inatsisitigut paasinnitaasianut isummernissaminut Ombudsmandi pisussaatitaavoq.

Akerlianik Ombudsmandip suliaq naammassisimappagu Ombudsmandip inerniliinerinut isornartorsiuitaasinnaasunut Ombudsmandip isummernissaa aallaavittut isigalugu naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq. Ombudsmandilli tamanna siunertarisamut naleqquttutut isigippagu Ombudsmandip suliamik naammassinninnissani sioqqullugu suliaq pillugu paasisani pillugit nassuaammik oqartussaq pineqartoq nassissinnaassavaa, taamaaliortoqarpallu ombudsmandip saqqummiussaanut suliamullu isumaanut oqaaseqaateqarnissamut oqartussaq periarfissinneqassaaq. Aallaavittulli isigalugu suliani immikkut annertussusilinni, ajornakusoortuni tunngaviusuniluunniit, pingaaruteqarluinnartuni imaluunniit innuttaasunit immikkut soqtigineqartuni aatsaat tamanna pisinnaassaaq.

4) Inatsisissatut missingiummi § 22 pillugu: Suliap pineqartunut aningaasarutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnera

Inatsisissatut missingiummi § 22 malillugu pissutsit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut pissutigalugit suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissa Ombudsmandip inassuteqaatigisinnaavaa.

Aalajangersakkap peerneqarnissaanut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI kaammattuivoq. Tamatumunnga ikorfartuutitut ingerlatseqatigiiffiup makku oqaatigai:

Aalajangersakkap siunnersuutigineqartup kingunerisaanik inuit isertitaqqortuut eqqartuussissuserisumik ikiorneqarlutik namminneq akiliuteqarnatik oqartussamik suliassanngortitsisinnaassapput. Inuit isertitakitsut namminneq akiligarinngisaminnik suliap eqqartuussivikkut suliarityssinnaavaat. Taamaattumik aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq inunnut isertitaqqortuunuinnaq iluaqutaassaaq kingunerissallugulu innuttaasut allat tamarmik pisortat ingerlatsiviinik annikinnerusumik iluaquteqalererat.

Eqqartuussivimmi suliat eqqartuussissuserisunit aqunneqartut oqartussamut annertoorujussuarmik aningaasartuutaapput, tamatumalu kingunerisaanik oqartussaq suliassavimminut nukissaajarneqartarluni.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi atuuttumi 1. januar 2010-meersumi § 254 naapertorlugu inuk qinnuteqarnikkut piginnaatitaavoq nammineq akiligarinngisamnik eqqartuussisulersuussinissamut

- 1) eqqartuussisulersuussinissamut pissutissaqarluartutut isumaqarfinginassappat,
- 2) suliamic ingerlatsinissamut inatsisitigut ikorsertariaqartut isumaqarfinginassappat, aamma
- 3) inuk suliassami inatsisitigut ilinniarsimasumik eqqartuussinermi sinniisitut piginnaaassusiligassamik pissarsinermut atasumik aningaasartuutinik annertuumik annaasaqaatigalugt akiliisinnaassappat.

Taamaakkaluartoq (inatsimmi tassani § 255 naapertorlugu) Inatsisink atortitsinermut ministeri taamaasiornissamut immikkut ittunik pissutissaqartillugu qinnuteqarneq malillugu nammineq akiligarinngisamik eqqartuussisulersuussinissamut akuersisinhaavoq piumasaqaatit naammassineqanngikkaluartut. Pingartumik suliassani pingaarutilinni imaluunniit tamanut nalinginnaasumik soqutiginaatilinni imaluunniit qinnuteqartup inuttut imaluunniit inuussutissarsiornikkut atugarisaanut annertuumik pingaarutilinni taamaattassalluni.

“Suliassani pingaarutilinni imaluunniit tamanut nalinginnaasumik soqutiginaatilinni” suliap aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaanik nalunaaruteqarnissamut inatsisitigut tunngavissamut tassunga inatsisissatut missingiummi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq pissusissamisoortumik attuumassuteqarpooq.

Aalajangersakkap Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-mut naapertuuttup Ombudsmandip maannamut ingerlatai inatsisitigut tunngavissippai.

Pisuni oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup aalajangigaa kukkusutut Ombudsmandimit isigineqartillugu aammali allanngortinnissaanik Ombudsmandi inassuteqaraluartoq oqartussaq aalajangikkaminik attassiinnartillugu naammagittaallior tup inatsisitigut pisinnaatitaaffimminik angusaqarniarnerani ikiornissaa suliap aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaannut inassutigineqarnerani siunertarineqarpoq. Suliap eqqartuussivinnut saqqummiunneqarnerani inatsisitigut inissisimanerup nalornissutigineqarnerata qulaajarneqarnissaanut siunertarisaq peqataasinnaavoq.

Oqartussamut suliassangortitsinerit oqartussaasumut aningaasaqarnikkut nukissatigullu nanertuutaanerat aalajangikkat eqqartuussivinni misissortinneqarsinnaannginnerannut tunngavissaatinneqarsinnaanngilaq.

5) Inatsisisstatut missingiummi § 25 pillugu: Ombudsmandip akissarsiassai.

Tamanna pillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI ima oqaaseqarpoq: Ombudsmandiujunnaarnersiutit soraarnerussutisiaallu eqqarsaatigalugit sooq Ombudsmandi Naalakkersuisunut ilaasortatulli pineqassanersoq INI-p ilisimanngilaa, tamannali Inatsisartut namminneq aalajangissavaat.

Inatsisisstatut missingiummi § 25-mi aalajangersarneqarpoq malittarisassat Naalakkersuisunut ilaasortanut atuuttut malillugit Ombudsmandi ombudsmandiujunnaarnersiuteqarsinnaatitaallunilu soraarnerussutisiaqarsinnaatitaasoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu Ombudsmandi Namminersornerullutik Oqartussani pisortaanertut akissaateqartinneqassaaq, tamatumalu saniatigut Ombudsmandi inummumt tapisiaqartinneqarsinnaalluni. Ombudsmandi utaqqinermi akissaateqartussaavoq soraarnerussutisiaqartussaallunilu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarneri soraarnerussutisiaqartinneqarnerilu il.il. pillugit malittarisassat naapertorlugit.

Taamaalilluni ombudsmandiujunnaarnersiuteqarsinnaatitaaneq soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanerlu eqqarsaatigalugit Ombudsmandip piginnaatitaaffisa allanngortinneqarnissaat siunertarineqanngilaq.

Taamaakkaluartoq Naalakkersuisunut aammalu Inatsisartunut ilaasortanut assigiinngitsunik malittarisassanik akuersissuteqartoqarsinnaanera pissutigalugu (maannakkutut: Naalakkersuisunut AAMMA Inatsisartunut ilaasortanut piginnaatitaaffit pinnagit) Naalakkersuisunut ilaasortat piginnaatitaaffiinut attuumassuteqarnissaa toqqarneqarsimavoq.

6) Inatsisisstatut missingiummi § 26, imm. 1 pillugu: Ombudsmandip sulisui.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI isumaqarpoq suliat ombudsmandimit suliarineqartartut amerlassusiannut sanilliullugu ombudsmandip sulisui amerlavallaartut. Taamaattumik Ombudsmandip sulisui suliassaqassuseq malillugu

amerlassusilerneqarnissaat assersuutigalugu nassuaatini aalajangersarneqassasoq
Inissiaatileqatigiiffiup siunnersuutigaa.

Ombudsmandi ukiut tamaasa Inatsisartunut nalunaarummik tunniussaqartarpoq, tassani qaammatisiutit ukiuani siuliani Ombudsmandip suliani nassuaatigisarlugit. Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaani kingullermi takuneqarsinnaavoq 2008-p naanerani ombudsmandeqarfimmi sulisut tassaasut inatsisilerineremi pisortaq, nutserisut pingasut, fuldmegtiget pingasut allatsilu ataaseq. Ukiup naanerani fuldmegtiget atorfik ataaseq inuttaqanngilaq.

Ombudsmandip sulisunik atorfinititsisarneranut aningaasaliissutitigut killissarititat Aningaasanut Inatsimmi aalajangersarneqarput, taamaalillutillu Inatsisartunit akuerisaallutik.

Allaffeqarfik inatsimmi tunngavissanik aammalu ingerlatsinermut malittarisassanik allassimanngitsunik malinninersoq pillugu nakkutilliinissamik Inatsisartut inatsisiliortutut Ombudsmandi suliakkerpaat. Taamaalilluni ombudsmandi tassaavoq Inatsisartut Naalakkersuisunik inatsisinillu atuutsitsisunik nakkutilliineranni sakkusaq, tamatumali peqatigisaanik tassaalluni nunatsinni innuttaasut inatsisitigut isumannaatsuunissaannik qulakkeerisoq. Suliassap tamatuma toqqisisimanartumik naammassinissaanut Ombudsmandi periarfissinniarlugu Ombudsmandimut aningaasaliissutit aalajangersarneqarput.

7) Inatsisissatut missingiummi § 26, imm. 5 pillugu: Oqartussaasunit Ombudsmandip nakkutilliinerani ilaatinneqartunit kiffartuunneqarneq ikiorneqarnerluunniit

Ombudsmandi aaqqissuussaanermini suliassat naammassiniarnerini oqartussaasunit allanillu Ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqartunit kiffartuussinernik ikiorneqarnermilluunniit pissarsiniaruni inatsisissatut siunnersummi § 26, imm. 5 naapertorlugu Ombudsmandip oqartussaasoq pineqartoq suliassap naammassiniarneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavaa.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p maluginiarpa aalajangersakkamut taaneqartumut inatsimmut nassuaatini paasissutissiissutigineqartoq “aqutsinermi oqartussaasut taakku Ombudsmandimut taassumalu sulusiunut ilumut peqqusissuteqarsinnaanerannik nalornissutiginnilersitsarsimavoq”.

Tassunga atatillugu Inissiaatileqatigiiffiup oqaatigaa Ombudsmandip sulusui sulisorisanut inissiamik attartornissamut isumaqatigiissumvik atsiornerminni allat assigalugit pisinnaatitaaffeqarnerat pisussaaffeqarnerannut INI-mit nalornissutigineqanngisaannarsimasoq.

Ombudsmandip, INI-p, Nukissiorfiit oqartussaasullu allat akornanni isumaqatigiissutissatut siunnersuutigineqartoq inissiaatileqatigiiffiup isumaa malillugu iluaqutaanaviangilaq.

Ombudsmandeqarfimmi nukissatigut killilersuinerit (aammalu Namminersorlutik Oqartussani nukissat tulluussakkamik atorneqarnissaat eqqarsaatigalugu) kingunerisaannik aaqqissuussaanikkut suliassat arlalippasuit ombudsmandeqarfius allaffissornikkut oqartussaasunut tunniussimavai. Tamatumani ilaatigut pineqarput akissarsialerineq aammalu (piffissat ilaanni) naatsorsuuserineq.

Oqartussaasut Ombudsmandip nakkutillivigisassaasa ombudsmandeqarfimmuit atatillugu taakku oqartussaanerminni pisinnaatitaaffeqannginnissaat aalajangersakkatut siunnersuutikkut anguniarneqarpoq. Tamanna ombudsmandeqarfius oqartussaasullu pineqartup akornanni suleqatigiinnermi pisinnaatitaaffit pisussaaffiillu inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinerup tunngavigineratigut qulakkeerneqassaaq, tassalu isumaqatigiissuteqarnikkut.

Ilaatigut oqartussaasunut Ombudsmandip nakkutillivigisaminut Ombudsmandip attuumassuteqartuunnginnissaanut illersorneqarnissaanut ilaatigullu ombudsmandeqarfius peqataasinnaanerata illersorneqarnissaanut aalajangersagaq atuuppoq.

Taamaattoqassappat paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq ombudsmandeqarfius inissiaatileqatigiiffimmik INI-mik isumaqatigiissuteqarnissaa pisariaqartinneqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi isummerfigineqanngimmat.

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Siniisuanit tusarniaanermut akissut tiguneqarpoq, taassuma tusarniaanermut akissutaa kinguliini allassimasuni issuarneqarluni, Siulittaasoqarfiullu apeqqutinut ataasiakkaanut oqaaseqaatai uingasumik allanneqarlutik:

1) Inatsisissatut missingiummi § 7, imm. 1 pillugu: Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqartut inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 1-im i aalajangersarneqarpoq.

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni ingerlataasa Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaaneranut ilaatinneqannginnerisa inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 1-im erseqqissaatigineqarnissaa Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Siniisuata kissaatigaa.

Kaammattuut inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi malinneqarpoq.

2) Inatsisissatut siunnersuummi § 29: Ombudsmandip taaguutaata illersorneqarnera.

Taaguut Ombudsmandi imaluunniit taaguut alla taassumunnga paarlaanneqarsinnaasoq inatsimmik Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasumik tunngaveqartinneqanngikkuni atorneqassanngitsoq inatsisissatut missingiummi § 29-mi aalajangersarneqarpoq

Ombudsmandip taaguutaata illorsorneqarnerata taassuma taaguutip “Naalagaaffiup Sinniisua) atorneqarneranut killilersuinngitsoq inatsisip oqaasertaani imaluunniit inatsimmut nassuaatini erseqqisaatigineqassasoq Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisuata qinnutigaa.

Kaammattuut inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini saqqummiunneqartuni malinnejarpooq.

Tusarniaanermi periaatsip nassuaatigineqartup saniatigut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq, ilaatigut Inatsisartut Ombudsmandiannut Ataatsimiititaliat atuuttoq Siulittaasoqarfip isumasiorsimavaa. Inatsisip allanngortinneqarnissaanut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq tunngaviusumik isumaqataavoq.

Taamaattorli inatsisissatut siunnersuutip qulequataa oqaatsinut atorneqartussatut Siulittaasoqarfimmit akuerineqartunut naapertuuttungortinneqarnissaanut Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq (Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia assigalugu) kaammattuteqarpoq.

Aammattaaq Inatsisartut Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa Ombudsmandip suliassaminik ingerlatsisinnaanngikkallarnermini taartigisartagassaanik qinersarnissaat pillugu aalajangersakkap (“Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkani nalinginnaasuni” atuuttuni § 12, imm. 2-mut naapertuuttup) attatiinnarneqarnissaan Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliap kissaatigaa. Suliami Ombudsmandi suliamut attuumassuteqarnini pissutigalugu peqataasinnaangitsutut nalunaartillugu Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliap (imaluunniit Inatsisartut) suligasuarnermigut Ombudsmandip taartigisartagassaanik toqqaasarneratigut periaatsip atorneratigut pissutsit suuneri apeqqutaatillugit suliap ingerlanneqarnera pisariaqanngitsumik kinguarsarneqassanngilaq, taama naliliivoq Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq.

Kiisalu Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliaq (Qaasuitsup Kommunia assigalugu) isumaqarpoq Ombudsmandip inatsisilerituutut soraarummeersimasuunissaan pinngitsoorani piumasaqataasariaqartoq.

Inatsisit Atortinnejarnerannut Ataatsimiititaliamit inassuteqaatit tamarmik inatsisissatut siunnersuutikkut malinnejarpuit.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

Kapitali 1 - Inatsisartunut tunngasut

§ 1 pillugu

Imm. 1 pillugu.

Siunnersuummi imm. 1-ip allannguutit kingunerinik naqqiissuteqartinneqarluni Ombudsmandi pillugu inatsimmi atuuttumi §1-ip pissuseqatigaa. Ombudsmandip piffissamik Inatsisartut qinigaaffiannik malinninnera pillugu aalajangersakkap allanngortinneqarani ingerlateqqinnejarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 1-imi oqaasertap imaattup: “Inatsisartut sinnerlugit Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsinerannik kiisalu kommunit ingerlatsinerannik paasisimasaqartumik” peerneqarnissa siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkut Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu aalajangersakkat inatsisisstatut siunnersuummi §§-ini 7-imit 17-imut katersorneqarsinnaalissammata. Ilanngutinngitsuuinermi Ombudsmandip pisinnaatitaanerata annertussusiani allannguuteqartitsinissaq siunertarineqanngilaq.

Inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2 § 2-nngorpoq.

Imm. 2 pillugu.

Siunnersuummi imm. 2, oqaasertalioqqinnejarnera ilanngullugu, imarisamigut inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 3-mut naapertuuppoq.

Ombudsmandip Inatsisartunit tatigineqarunnaaruni Inatsisartunit soraarsinneqartarnissa pillugu malittarisassap allannguuteqartarani ingerlateqqinnejarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Ombudsmandimik qinersinermi soraarsitsinermilu periaaseq pillugu aalajangersakkat siunnersuummi sukumiinerusumik allaaserineqanngillat, aalajangersakkammi taamaattut malittarisassanut, Inatsisartut sulinerannik, tassalu Inatsisartut Suleriaasiannik, allaaserinnittunut atammata.

§ 2 pillugu

Aalajangersagaq taanna inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2-mut naapertuuppoq, taamaattorli imatut allannguuteqarluni, tassalu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat, imaanngitsoq Inatsisartut Siulittaasoqarfiat, tassasoq Ombudsmanditut suliamik kia suliaqarallarnissaanik aalajangiisussaq, Inatsisartut katersuunmissaasa Ombudsmandimillu nutaamik qinersinissaasa tungaanut.

Allannguutissatut siunnersuutip Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandip sulineranut ataatsimiititaliatut

oqartussaatitaasutut qinerneqarneranik Inatsisartut aalajangernerat 26. oktober 1995-imeersoq inatsisikkut tunngavissippaa.

§ 3 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersagaq inatsimmi atuuttumi § 2-mut sanilliullugu annertusinneqarpoq, Ombudsmandilu Inatsisartunut, Naalakkersuisunut taamatullu kommunalbestyrelsiniut nunaqarfinnilu aqutsisunut qinigaanissamut mattunneqanngitsoq, kisiannili Ombudsmandi qinigaaguni Ombudsmanditut sulinerminik ingerlatseqqissinnaanngitsoq erseqqissarneqarluni.

Ombudsmandi piffissap qinigaaffiup ingerlanerani suliassanut taamaattunut qinigaaguni tunuartariaqarpoq.

Aalajangersakkami tassani communalbestyelsit nunaqarfinnilu aqutsisut pineqarput.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi inatsisilerituutut soraarummeernermi angusisimasuussasoq. Aalajangersagaq taanna inatsimmi atuuttumi § 2-mi Ombudsmandi "inatsisinik ilinniarnertuutut ilinniarsimasariaqarpoq"-mut sanilliullugu Ombudsmandip suliatigut pisinnaasaqarnera pillugu piumasaqaatinik sakkortusisitsineruvoq.

§ 4 pillugu

Imm. 1 pillugu

Inatsimmi atuuttumi § 13, imm. 1-imut naapertuuppoq.

Imm. 2 pillugu

Inatsimmi atuuttumi § 13, imm. 2-mut naapertuuppoq, taamaattorli siunnersuut pineqartup angutaanera arnaaneraluunniit ersersinnagu oqaasertaliugaavoq. Aalajangersakkap pingaartumik nassataraa Inatsisartut katersunneranni, piffissami Ombudsmandip qinnuteqaateqareernermigut imaluunniit utoqqalinini pissutigalugu soraarnissaata siormaniittumi qaninnerpaami, Inatsisartut Ombudsmandimik nutaamik qinersissasut. Ombudsmandip 65-inik ukioqalernermini pinngitsoorani soraarninngornissaanik aalajangersakkap maannamut atuuttup atatiinnarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu nassataraa inuup 65-inik ukioqalereersimasup Ombudsmanditut sulinissaminut qinigaasinnaannginnera.

§ 5 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkap Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 12, imm. 2 ingerlateqqippaa, taamaattorli erseqqissarneqarluni Ombudsmandimut taartaasartoq Inatsisartunut qinersereernikkunaanngitsoq, aammali atorfiup inuttaarunnerrani, qinerneqartassasoq. Ombudsmandimut taartaasartumik atorfiup inuttaarunnerani qinersineq Inatsisartut nalinginnaasumik katersuunnerannut tulliuttumut siullermut nalinginnaasumik utaqqimaarunneqarsinnaasussaavoq.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsineq naapertorlugu suliami peqataasinnaanissaq pillugu nalinginnaasumik tunngavissaqarnerup kinguneraa, tassalu inuk suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsoq suliap suliarinerani suugaluartuniluunniit peqataassanngitsoq. Tamatuma kingorna suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsumut suliassiisup, pisumi matumani Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaata, isummerfigisassarilissavaa suliaq qanoq iliorluni suliarineqassanersoq.

Ombudsmandip suliami peqataasinnaannginnerminik nalunaaruteqarnerata kingunerisaanik, Ombudsmandip sulisui suliamik pineqartumik sutigulluunniit suliaqarnissaminnut peqataasussaajunnaassapput. Taamaattorli Ombudsmandi taassumaluunniit sulisui, Ombudsmandimut taartaasartup matuminnga qinnutigisaqarneratigut, suliami sulissutiginninnernik sullissinerinnaviusunik suliaqarsinnaapput, soorlu allagaatinik nutserinermik, suliami allagaatinik aalajangersimasunik assigisaannillu pissarsiniarnernik.

Aammattaaq aalajangersakkap periaaseq maannamut atorneqartoq, Ombudsmandip aamma Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaata akornanni isumaqtigiissutigineqarsimasoq, inatsisikkut aalajangersaavigaa, tassalu suliassat, Ombudsmandip suliami peqataasinnaannginnerminik nalunaaruteqarfingisai, Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliaannut nassiunneqartassasut.

Aalajangersakkani Nalinginnaasuni maannakkut atuuttuni § 12, imm. 2 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Inatsisartut inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa Ombudsmandip suliassaminik ingerlatsisinnaanngikkallarnermini taartigisartagassaanik qinersissapput.”

Imm. 3 pillugu

Imm. 2 inatsimmi atuuttumi § 12, imm. 2-mut naapertuuppoq, tassami Ombudsmandip atorfianut akuersinermik nalunaaruteqarnissamut pisinnaatitaaneq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamut tunngatinneqassasoq siunnersuutigineqarmat, tassaasoq Inatsisartuni ataatsimiititaliaq Ombudsmandip sulinera pillugu apeqqutinik ilaatigut suliarinnittartuusoq. Aammattaaq aalajangersakkap imatut annertusineqarnissaq siunnersuutigineqarpoq, tassalu peqatigiiffimmi suliaqarnissaq pillugu Ombudsmandi Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap akuersissutaanik pissarsisassasoq.

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginnissaanik piumasaqaateqarnermut ataneqartillugu isiginiarneqassaaq.

§ 6 pillugu

Aalajangersagaq inatsimmi atuuttumi § 3-mi oqaaseqatigiit aappaannut naapertuuppoq, imarisamigullu allannguuteqartinneqarani.

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqannginnerata pingartumik kinguneraa Inatsisartut Ombudsmandi suliamik aalajangersimasumik suliaqaqqullugu peqqusinnaanngimmassuk, Ombudsmandi suliamik suliaqaqqunagu inertersinnaanngimmassuk imaluunniit Ombudsmandi peqqusinnaanngimmassuk suliamik suliaqarneq aalajangersimasumik inernilerneqassasoq.

Arlaannaannullunniit attuumassuteqannginneq atorneqarnermini Inatsisartut ataatsimiititaliaasa Ombudsmandip oqaaseqaataanik isummerfiginnittanginnerisigut imaluunniit isornartorsiuisannginnerisigut erseqqissarneqartarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandeqarfik aqqutigalugu ingerlatsinermik nakkutiginninnerisa saniatigut nakkutilliineq Inatsisartut ataatsimiititaliaasa Naalakkersuisunut ilaasortanik isumasioqateqartarnerisigut taamatullu ataatsimiititaliat sulianik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu Suleriaasissaat naapertorlugit allatigut suliaqartarnerisigut pisarpoq. Inatsisartut aalajangissappassuk ataatsimiititaliarsuit (kommissionit) misissuisartussat pillugit inatsiseqartitsinermik atortuulersitsisoqassasoq, Inatsisartut nakkutilliinerat taamatuttaaq taakkunatigut ingerlanneqarsinnaasassaaq.

Inatsisartut taakkualuunniit ataatsimiititaliaasa suliamut isummersimasinnaanerannik, Ombudsmandip suliassamik suliaqalernissaanik imaluunniit suliapiq suliarineranik ingerlatsiinnarnissaanik mattussisumik, nalornissuteqalersinnaanerit ikilisinniarlugit Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandillu 1998-imi majip qaammataani suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnermi isumaqatigiissutigisimavaat, ilaatigut Ombudsmandip matuminnga

apeqqutilliissutini Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut ingerlatittassagai, assilinera ataatsimiititaliamut allamut pineqartumut nassiullugu, ilaatigullu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata suliamik ataatsimiititaliami oqaluuserinninnerup inernera pillugu Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allat Ombudsmandimut nalunaarutaannik akunnermiliuttuuneq ataqtigiissassagaa. Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandillu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat Ombudsmandip 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutaani naqitigaavoq, tamatumani tak. kalaallisuuani quppernerit 11 tulliilu aamma qallunaatuuani quppernerit 11 tulliilu.

Ombudsmandip Atorfeqarfiata siunertaa naalakkersuinikkullu arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginna erseqqissarniarlugit naatsorsuutigineqarpoq Inatsisartut Ombudsmandi suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissinnaajunnaarsillugu suliaq pillugu isummersimanersut Ombudsmandip suliani ataasiakkaani nammineq naliliiffigissagaa.

Imm. 2 pillugu

Inatsimmi atuuttumi § 3-mi oqaaseqatigiit siullit allannguteqartinnagit ingerlateqqinnejarpuit. Naak Aalajangersakkat Nalinginnaasut atuuttut inatsisissatut siunnersummi uani atorunnaarsinneqarnissaat siunnersuutigineqaraluartoq, aalajangersakkap atatiinnarneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut Ombudsmandip sulineranut aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaanissaq kingusinnerusukkut kissaatigilissagaluarpassuk, taamanikkussamut iliuuserisassat pisariillisarniarlugit.

Kapitali 2 - Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Ataatsimut

Siunnersuutigineqarpoq inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 3, aamma § 9, imm. 1, inuit ataasiakkaat pillugit naamagittaaliutinik misissuinernut tunngasoq, ingerlateqqinnejassanngitsoq, tamatumuunakkut ersersinniarlugit Ombudsmandip suliassaa pingaarnertigut oqartussaasunut sammitinneqartoq inunnnullu ataasiakkaanut, oqartussat sinnerlugit iliuuseqartunut sammitinneqarnani. Taamaattorli Ombudsmandip pisuni immikkut illuinnartuni misissuinini inunnut aalajangersimasunut, oqartussaasut sinnerlugit qanoq iliuuseqartunut, suli sammitittarsinnaavaa, inatsisinillu unioqqutitsisoqarsimanera paasineqarpat tamatuminnga malersuinissamik inassuteqarsinnaalluni.

§ 7 pillugu

Imm. 1 pillugu

Imm. 1-ip inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 1 aamma § 4, imm. 1 ingerlateqqippai, tamatumunngalu peqatigittillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 1 ingerlateqqullugu.

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq oqartussaatitaasunut sorlernut tunngasumik Ombudsmandi pisinnaatitaasoq. Namminersorlutik Oqartussani kommuniniluunniit pisortatigoortumik ingerlatsinermut Ombudsmandip maannamut pisinnaatitaanerani allannguuteqartitsinissaq anguniarneqanngilaq. Taamaammat Ombudsmandip Inatsisartunut, taakkua ataatsimiititaliaannut imaluunniit eqqartuussivinnut tunngasumik pisinnaatitaannginnera ataannarpoq.

Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqartuunnginnini pissutigalugu Inatsisartut sulinerat isummerfigisinnaanngilaa, taamaattumillu Inatsisartut ataatsimiititaliaat ataavartut imaluunniit ataatsimiititaliarigallagaat Ombudsmandip sulinerata avataaniipput. Inatsisartut aqutsinerat tamatuma pissuseqataanik Ombudsmandip sulinerata avataaniippoq.

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatsinera Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaanngilaq, Folketingilli Ombudsmandiata pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaalluni.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 nutaajuvoq, aallaaviusorlu Ombudsmandip ataatsimiititalianut, pisortat ataatsimiititaannut il.il., inuinnaat akornanni saqtsaassutinik aaqqiisartunut, tunngasumik pisinnaatitaanermini maannamut killiliussimasa inatsisikkut aalajangersarlugu.

Ombudsmandip pisinnaatitaanerata, Ombudsmandip pisinnaatitaaffigingisaanik aalajangersakkami taaguinikkut, killiliivigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni Ombudsmandi pisortat ataatsimiititaasa, toqqisisimanartunik periaaseqarlutik aalajangiisartut, tassa assersuutigalugu imaappoq eqqartuussivinnut assingusunut eqqartuussisunillu ilaasortaaffigineqarajuttartut, tungaannut pisinnaatitaassanani.

Ombudsmandi, soorlu tamanna Ombudsmandip nalunaarutaanit oqaaseqaataanillu ersettoq, maannamut pisinnaatitaerminik killiliisimavoq oqartussaaffiup pineqartup suliaanik, katitigaaneranik aaqqissuussaanikkullu inissisimaneranik pisuni pineqartuni naliliineq tunngavigalugu.

Taamaalilluni Ombudsmandi oqartussaaffiit makkua pilligit naammagittaalliuutinik suliaqarnermut tunngasumik pisinnaatitaasutut imminut isigivoq:

- oqartussaaffiit aqutsinermi allaffisornermik suliaqartartut, ingerlatsinermi oqartussaasut suliassaannut assingusunik suliaqartartut, assersuutigalugu akuersissutinik, tapiissutinik imaluunniit taarsigassarsinissamik qinnuteqaatinik suliaqartartut, assersuutigalugu Inuussutissarsiutitigut

Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliaq (takuuk kinguliiniittut) aamma taamani
Immikkut Ikorsiisarnermi Aningasaateqarfiusoq,

- oqartussaaffit pisortani oqartussaasut aalajangiinerinik naammagittaalliuuteqartarfittut ingerlasut, assersuutigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Ilanniagaqarnersiuteqartitsinermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik,
- oqartussaaffit ajornartorsiutit illua'tungeriit marluk akornanni inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasumik pissusillit aaqqinnissaannik suliallit, oqartussaaffik misissuinissamik nakkutilliinissamillu, pisortanut oqartussaasunut inatsiseqartitsineq naapertorlugu tunngavilinnik, pisussaatinneqarsimappat, assersuutigalugu Atuisunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pilersinneqarsimasoq,
- oqartussaaffit inatsisinut naapertuutsitsinermik nakkutilliisutut suliaqartut, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Kommunit Nakkutilliisoqarfiat, aammattaaq kinguliiniittut takukkit.

Oqartussaaffit suliaqaqtigiissut, taakkunani Inatsisartunut ilaasortat inatsit naapertorlugu allamilluunniit tunngaveqartumik oqartussaaffik tamaat ilaannaaluunniit ilaasortaaffigalugu, Ombudsmandip 1995-imut nalunaarutaa malillugu immikkut ajornartorsiuteqarfipput.

Inuussutissarsiornermut Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliamut tunngasumik 1995-imi taamatut ajornartorsiuteqartoqarsimavoq, Ombudsmandilu pisinnaatitaanerminik killiliinermini ima eqikkaasimavoq, ataatsimiititaliaq sulianik ingerlatsinermut oqartussaasut suliassaasa nalinginnaasut assinginik suliaqartartilluni, soorlu ilaatigut qinnuteqaatinik ataasiakkaanik aalajangiisarnermigut, taamaattumillu naalakersuisut suliassaqarfianni, Inatsisartullu sulinerata nalinginnaasup ilaatut pinnani, suliaqluni, taava ataatsimiititaliaq Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaavoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq Inatsisartut toqqagaannik pingasunik ilaasortaqartoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandi 1996-imi pisinnaatitaasutut isigisimavoq.

Oqaaseqaammi 1998-imeersumi, Ombudsmandip ukiumut 1998-imut nalunaarutaani eqqartorneqartumi, ombudsmandi isummernerit taakkununnga assingusut tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut tunngasumik pisinnaatitaasutut imminut isigivoq, tassami Ombudsmandip aamma pingaartissimmagut, siulorsorneqarnermik 1994-imi iluarsaaqqinnermi Inatsisartut nakkutilliisoqarfimmi sinniisutitaasa amerlassutsimikkut ikilisinneqarsimanerat, ilaasortanit amerlanerussuteqartunit 3-nit ilaasortanut ikinnerussuteqartunut 2-nut, Ombudsmandeqarfimmut pilersinneqassamaartumut tunngasumik pisinnaatitaanerup killiliiviginissaa innersuussutigerpiarlugu.

Pisinnaatitaanerup killissalersugaanera pillugu apeqqut naalagaaffimmi oqartussaasut eqqarsaatigalugit aamma atuussimavoq:

Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Sulisilluni Ajoquersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugu Ombudsmandi 1995-imi pisinnaatitaasutut imminut isigisimavoq, tassami ataatsimiititaliaq taanna, naalagaaffimmi malittarisassat tunngavigalugit pilersinneqarsimagaluarluni, Den Sociale Ankestyrelsilu oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaagaluartoq, aaqqissuussaanikkut Namminersornerullutik Oqartussani (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) inissinneqarsimammat.

Sulisilluni Ajoquersinnaanermut Sillimmasiisarnermi Ataatsimiititaliaq Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoquersinnaanermut sillimmasiisarneq pillugu inatsisip atortuulersinneqarnera pillugu Kunngip peqqussut nr. 991, 3. oktober 2008-meersoq tunngavigalugu Sulisilluni Ajoquersinnaanermut Sillimmasiisarfimmit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ataanni oqartussaasumit taarserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Tugassassiuitit pillugit Aalajangiisartut, naalagaaffimmi oqartussaasuuusut, naalagaaffiup toqqagaannaanik ilaasortaqartut eqqarsaatigalugit Ombudsmandi 1998-imi pisinnaatitaanngitsutut imminut isigisimavoq.

Ombudsmandi tamatuma kingornatigut, tassalu 24. marts 2009-mi, Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut, Naalakkersuisut tusagassiusarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 19. november 2007-imeersumi § 41 tunngavigalugu pilersissimasaat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaasutut imminut isigilermavoq. Ombudsmandip aalajangiinera taanna Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut nutaat suleriaasiat aaqqissuussaanikkullu inissimanerat pillugit paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit pisimavoq, imaammammi Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut taakku naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Tugassiuutit pillugit Aalajangiisartuinut tamakkiisumik assersuunneqarsinnaanngitsut, Aalajangiisartullu taakku ingerlatsineq pillugu inatsiseqartarnermi aaqqiagiinngissutinik aalajangiiviginittartutut Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqartariaqanngitsutut isigineqarnissaannut erseqqissumik tunngavissaqanngimmat.

Inuit normuisa atorneqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) kommunillu sulianik suliariinninneri pillugit naammagittaalliuutit suliariinissaannut Ombudsmandi 2000-imi pisinnaatitaasutut imminut isigisimavoq.

Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni Politimesteri 2001-imi nalunaarfigisimavaa nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu tunillaassortunik nappaalanersuaqneranut ataatsimiititaliarsuaq Politimesterip aalajangersimasumik siulittaasuuffigisaa eqqarsaatigalugu Ombudsmandi pisinnaatitaasutut imminut isigisoq, tassami Politimesteri ataqtigiinneqarnermi tassani Namminersornerullutik Oqartussat (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) sinnerlugit aqutsinikkut suliassamik isumaginnittuummat.

Imm. 3 pillugu

Imm. 3 inatsimmi atuuttumi § 4, imm. 2-mik oqaasertaasigut allanngortitsilluni ingerlatitseqqineruvoq, Ombudsmandillu ingerlatseqatigiiffinnut, suliffeqarfinnut il.il., allaffissornikkut aalajangernikkut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassannut imaluunniit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit inatsisikkut aalajangersagaanngitsunut ilanngunneqartunut, naleqqiussilluni pisinnaatitaaneranik killissalersuineri tunngavissaanerusutigut ajornartorsiutinit arlalinnit pilersinneqarsimalluni.

Siunnersuutikkut tamatumunnga peqatigitillugu siunertarineqarpoq tunngaviusumik ajornartorsiutaasup, § 4, imm. 2-p atuuttup nassatarisimasaata aaqqiissuteqarfiginissaa, tassami Naalakkersuisut, Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaatinneqartut, allamut atassuteqartumik Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu aalajangiisinnaammata. Iliuuseqarniarnerit, Ombudsmandip pisinnaatitaanerata annertussusissaa pillugu aalajangernernut tunngassuteqartut, Inatsisartunit aallaaveqartariaqarput, Naalakkersuisunit pinnatik.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 1, imm. 2 Naalakkersuisut ingerlatsinermut inatsisit ingerlatseqatigiiffinnut, peqatigiiffinnut, il.il., erseqqinnerusumik taaneqartunut, pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut naatsorsunneqarsinnaanngitsunut, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atortuutinneqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaannut piginnaatisissummik imaqaqarput.

Piumasaqaatit, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi taamatullu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi taaneqartut, ingerlatseqatigiiffiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup, il.il., suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip malittarisassartaannut ilanngunneqarnissaannut inatsisini eqqartorneqartuni taakkunani marlunni taaneqartut, tassaapput oqartussaaffiup sulinerani aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit kommunimit annertunerusutigut matussuserneqassasut imaluunniit oqartussaaffiup inatsisikkut imaluunniit inatsit naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit imaluunniit kommuni sinnerlugu aalajangiinissaminut pisinnaatitaaffilerneqarsimaneratut annertutigisumik tamanna atutissasoq.

Naalakkersuisut piginnaatinneqarneq taanna maannamut A/S
Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut atorsimavaat, tamannalu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 37-kkut 19. december 1996-imeersukkut pivoq.

Nalunaarut, soorlumi tamanna Ombudsmandip 1997-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernermit 11-mit ersertoq, Ombudsmandip ingerlatseqatigiiffinnut suliassanik, suliassat pisortat oqartussaasut ingerlatsinerannut inatsiseqartitsinermut taamatullu inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut

tunngasut pissuseqataannik, isumaginnittunut tunngasumik pisinnaatitaanerata annertussusia pillugu qularutiginninnernut nalornissuteqarnernullu pissutaasarsimavoq, taamatuttaarlu soorlu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu inatsimmit erseqqissumik ersinngitsoq, ingerlatseqatigiiffik suliassaqarfinni suni Namminersornerullutik Oqartussat (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) sinnerlugit imaluunnit kommuni sinnerlugu aalajangiinissaminut pisinnaatinneqarnersoq.

Ombudsmandi ingerlatseqatigiiffimmik tassungalu oqartussaatitaalluni pisortaqarfimmik oqaloqatiginnereernerit kingornagut ingerlatseqatigiiffiup suliassaaniq aalajangersimasumik naliliineq tunngavigalugu pisinnaatitaanini pisariaqartutigut killilerpaa, tamannalu Ombudsmandip nalunaarummi amigaatinik Inatsisartunut Naalakkersuisunullu 1997-imi decembarip qaammataani nalunaarutiginninneranik nassataqarsimavoq.

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerissavaa Ombudsmandi pisuni ataasiakkaani tamani, oqartussaaffik allaffissornikkut aalajangerneq malillugu ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut ilanngunneqaraangat, pisariaqartitsinertut annertutigisumik pisinnaatitaanerminik oqartussaaffimmut naleqqiussilluni killiliisariaqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq oqartussaaffik pineqartoq suleqatigalugu taamatut killissaliisoqartarumaartoq.

Inatsisartut tipsernermit lottorermillu iluanaarutinit agguassisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 11. november 2000-imeersumi taamani atuuttumi (massakkut Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2006-imeersuni § 3-kkut) § 2- kkut aalajangersarsimavaat aningasat taakku Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata aamma Team Greenlandip agguatissagaat. Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit erseroq taanna Naalakkersuisut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu suliniaqatigiiffinnut taakkununnga marlunnut atuuttusanngortissinnaagaat. Tamanna suli pisimanngilaq, suliniaqatigiiffiillu taakku marluk eqqarsaatigalugit pisinnaatitaasinnaanini pillugu apeqqummut Ombudsmandi suli saqqummiussiffigineqarsimamanngilaq.

Tamatuma saniatigut pineqartoq tassaasimavoq Inatsisartut takornariartitsisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiuitit siuarsarneqarnissaat pilligit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 10-kkut, 14. november 2004-meersukkut aalajangersaasimasut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aqutsinermi ingerlatseqatigiiffimmut namminersortumut taamaattumut atuutissasoq.

Ingerlatseqatigiiffik taamaattoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik apeqqut Ombudsmandimut aalajangiiffigisassatut suli saqqummersimanngilaq.

Aammattaaq Inatsisartut ilinniagaqarnersiuitit pilligit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 5-imi, 14. november 2004-meersumi aalajangersarsimavaat ilinniagaqarnersiuitit pilligit malittarisassanik aqutsinernermik suliffeqarfimmut namminersortumut Naalakkersuisut isumagisassanngortitsisinnaasut.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinit erserpoq taamatut
isumagisassanngortitsinermi suliffeqarfik namminersortoq taanna suliassat
suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqassasoq.

Suliffeqarfik namminersortoq taamaattoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip
pisinnaatitaaneranik apeqqummik Ombudsmandi aamma
saqqummiussiffiqeqarsimanngilaq.

Oqartussaaffimmut ingerlatsinermi inatsiseqartitsinerup malittarisassartaanut
ilanngunneqartumut tunngasumik Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik killissaliineq
Ombudsmandip pisortat ataatsimiititaliaannut, ataatsimiititalianut, il.il., tunngasumik
pisinnaatitaanerminik killiliineranit allaassuteqangaarnerunissa ilimagineqanngilaq,
takuuk matumuunakkut siunnersuummi § 7, imm. 2.

Tamanna ilaatigut ima nassataqarpoq Ombudsmandi, oqartussaaffiup pineqartup
allaffissornikkut ingerlataanik, aaqqissuussaanikkut inissismaffianik,
oqartussaaffiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusinnaanermini
periaasianik il.il., pisuni ataasiakkaani naliliisarumaartoq, oqartussaaffiup
Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilanngunneqarnissa pillugu aalajangiinissaq
siunertaralugu.

Nalunaarsuutit naalakkersuisuni pisortat ingerlassaat pillugit inatsit Kalaallit
Nunaannut atuttoq naapertorlugu, folketingip inatsisaani nr. 294-imi, 8. juni 1978-
imeersumi § 2 naapertorlugu, ministerip pisussaasup nalunaarsuutinik
nakutiginnittut oqaaseqarteqqaarlugit aalajangersinnaavaa inatsit atortuussasoq
nalunaarsuutinut ingerlatseqatigiffiit, suliffeqarfii, peqatigiiffiit, il.il.,
erseqinnerusumik kikkuussutsiminnik nalunaarneqartut naalakkersuisut
pisortaqarfiiinut atanngitsutut naatsorsuuttariaqartut atugassaattut ingerlanneqartunut,
taakkua ingerlatsinermanni aningaasartuutaat amerlanerit naalagaaffimmit
imaluunniit kommunimit akilerneqartarpata.

Oqartussaaffeqarfii inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu
aaqqissuunneqarsimasut Ombudsmandip sulianerani pineqartunut
ataqatigiinneqarnermi tassani ilanngunneqassappata tamanna siullertut
oqartussaaffeqarfii taakku nalunaarsuutit pillugit inatsimmut
ilanngunneqarnissaannik naalagaaffiup oqartussaasuisa akuersinerannik
tunngaveqassaaq. Aappaattut piumasaqaataassaaq oqartussaaffeqarfiiup taamaattup
ingerlanneqarnera Namminersornerlutik Oqartussanit kommuninilluunniit
annerpaamik aningaasaliiffigineqartartuussasoq.

Inuit pillugit paasissutissanik suliarinnitarneq pillugu inatsit Danmarkimi atuttoq
Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarsimanngilaq, inatsilli Kalaallit Nunaanni
ingerlatsiviit ilaannut Inatsisartut Ombudsmandillu suliarissallugit
pisinnaatitaaffigisaanut atuutsinnejalissagaluarpat Ombudsmandi pillugu inatsisip
allanngortinneqarnissa pisariaqarunnaarsillugu inatsisip oqaasertalersorneqarnissa
naleqquttutut isigineqarpoq.

§ 8 pillugu

Aalajangersagaq oqaasertami allannguallatsinnejarneri ilanggullugit inatsimmi atuuttummi § 4, imm. 3-mut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq naalakkersuinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusuni sumiiffimmi namminersorluni aqutsinerup ataqqineqarnissaanik tunngaveqarnermut ersiutaavoq.

Aalajangersagaq pingaartumik ima kinguneqarpoq, Ombudsmandip kommunimi missingersuusiorissamut pissaaneqarneq ataqqissagaa, communalbestyrelsili tassaasoq inatsisip atuuttup killissarittaasa iluanni isumalluutnik agguataarisussaq tunngaviutissagaa.

Aammattaaq aalajangersakkap nassataraa kommunimi naliliinikkut aalajangiinerit pineqartillugit, inatsisip atuuttup killissarittaasa iluanni sumiiffimmi naalakkersuinikkut nalilersuinerit tamatumalu nassatarisaanik kommunit akornanni assigiinngissuteqarsinnaanerit Ombudsmandip ataqqissagai.

§ 9 pillugu

Aalajangersagaq nutaajuvoq, Ombudsmandillu naliliinermini tunngavigisaani killissaliinernik imaqarluni, taamaattumillu inatsimmi ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersagaq inatsisitigut pissusiusunik atuuttunik erseqinnerulersitsinissamik siunertaqarpoq, taanna malillugu ilagiinni siulorsorneqarnikkut pissusiusut allaffissornikkut sulinertut, Ombudsmandip nakkutilliineranut ilaatinneqartutut isigisariaqarlutik, akerlianilli ilagiit nalunaajaanerminnut tunngavigisaat upperisamillu ajoqersuuteqarnerat Ombudsmandip nakkutilliineranut ilanngunneqarsinnaanngitsut, tassami ilagiit sulineraisa ilaannut tassunga malittarisassat naalakkersugaanermut inatsiseqartitsinikkut Inatsimmi Tunngaviusumi § 4-mit aqunneqarmata, inatsisiliortullu Inatsimmi Tunngaviusumi § 66 naapertorlugu pisinnaatitaanerannut ilaatinneqaratik.

Namminersorlutik Oqartussat eqqarsaatigalugit ilagiit siulorsorneqarnerat Kalaallit Nunaanni ilageeqarneq pillugu inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq naapertorlugu naalagaaffiup aamma Namminersornerullutik Oqartussat (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) akornanni agguataagaavoq, taanna malillugu Kalaallit Nunaanni biskoppeqarfimmut biskoppinnortussaq ilageeqarnermut ministerip inassuteqarneratigut kunngimit atorfinitssinneqassalluni, tak. inatsimmi § 4, imm. 4, akerlianilli ilagiit allatigut siulorsorneqarnerannut tunngasut tamatumunnga ilanggullugit ilagiinnut sinniisoqarneq atuagarsuarnillu allattaaveqarneq pillugit malittarisassat Namminersornerullutik Oqartussanit aalajangersarneqartarlutik, tak. inatsimmi §§-it 5 aamma 6.

Taamaalilluni Ombudsmandi ilagiit kalaallit tamatuma tungaatigut allaffisornerannut, Kalaallit Nunaanni ilageeqarneq pillugu inatsimmi §§ 5 aamma 6 naapertorlugin Inatsisartut peqqussutaatigut aqunneqartumut tunngasumik pisinnaatitaavoq.

Suliani ilagiit oqartussaatitaat Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaaneranut ilaatinneqartut biskoppip atorfini naapertorlugu peqqusinera malillugu taannaluunniit suleqatigalugu sulineranni suliaasuni naatsorsuutigineqarpoq Inatsisartut Ombudsmandiata misissuinermini Folketingip Ombudsmandia, pisariaqartitsineq naapertorlugu, akuliutsittassagaa.

§ 10 pillugu

Aalajangersagaq oqaasertami allannguallatsinneqarneri ilanngullugit inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 2-mut aamma imm. 3-mut kiisalu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 9-mut naapertuuppoq.

Imm. 1 pillugu

Erseqqissarneqarpoq ukiumoortumik nalunaarut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiineranni suliarisassanngorlugu Inatsisartunut tunniunneqartassasoq.

Ukiumoortumik nalunaarut eqqarsaatigalugu Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamut tunniuttassagaa tunngavigineqarpoq. Ukiumoortumik nalunaarutip Inatsisartuni qanoq iliorluni suliarineqartarnissaa Inatsisartut namminneq aalajangigassaraat.

Ukiumoortumik nalunaarutit Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut saqqummiussaa aqqutigalugu ukiuni kingullerni isummerfigineqartarsimapput.

Ombudsmandip inatsisikkut aalajangersagaasumik paasissutissiissussaatitaaneq nalunaarutinik tamanut saqqummiunneqarsimasunik Ombudsmandip nittartakkaminut www.ombudsmand.gl-imut ilanngussisarnermigut tapertalertarpaa. Aammattaaq Ombudsmandip, Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat isumaqatigiissuteqarfigereerlugu, suliat Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarummut ilanngutissamaagai, nittartakkamut ukioq nalunaarusiorfiusoq 2009 aallarnerfigalugu ilanngunneqartalissasut aalajangerpaa.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkap taassuma inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 3 allannguteqartinnagu ingerlateqqippaa.

§ 11 pillugu

Aalajangersagaq inatsimmi atuuttumi § 11-mut naapertuuppoq.

Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 7, imm. 2-p ingerlateqqinnejannginnisaa siunnersuutigineqarpoq, siunnersuumili § 11-p imarisaaniilluni.

Naatsorsuutigineqarpoq Ombudsmandip inatsisini atuuttuni erseqqarlunnernik amigaatinillu naliliinernut, oqaatsimut inatsisitigut inissisimanermi innarlitsaalineqarnissamik qularnaallisitsinermik taaneqartartumut ilaasunut, aammalu inatsisinik akuersissutigineqarsimasunik allaffissornikkullu aalajangersakkaniq naalakkersunikkut naliliinernik tunngaveqanngitsunut, atassuteqartumik nalunaaruteqartarnermi maannamut periaaserisimasani attatiinnassagaa.

Ombudsmandip Inatsisartunik nakkutilliisussaannginnerata malitsigisaanik Inatsisartut pissutsinut isummereersimappata Ombudsmandi aalajangersagaq taanna malillugu nalunaaruteqarsinnaanngilaq.

Naalagaaffiit Peqatigiit naalliusitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akioriarlugit isumaqatigiissutaanut ilassut nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu Ombudsmandip nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut inatsisit pioreersut imaluunniit inatsisissatut siunnersuutit pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminut periarfissaa eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuummi § 17-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Nalunaarutigisassat nalinginnaasumik Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut kiisalu Naalakkersuisunut nalunaarutigineqartarpuit.

Malittarisassani amigaatit, assersuutitut Ombudsmandimit nalunaarutigineqarsinnaasussat, suussutsimikkut imatut oqaatigineqarsinnaapput:

- Malittarisassap kalaallisut qallunaatullu oqaasertaanni naapertuutinngitsoqarnera.
- Malittarisassap atuuffigisassaa pillugu erseqqarluttoqarnera.
- Allaffissornermi aqutsinikkut malittarisassap inatsimmik tunngavissaqannginnera imaluunniit inatsimmik tunngavissaqarnerata nalorninartoqarnera.
- Allaffissornermi aqutsinikkut malittarisassat marluk aamma imaluunniit Inatsisartut inatsisaasa imaluunniit Inatsisartut peqqussutaasa marluk akornanni naapertuutinnginnerit.
- Inatsisartut inatsisaata, Inatsisartut peqqussutaata malittarisassallu nalinginnaasut, Namminersornerlutik Oqartussat malissallugit pisussaaffigisaasa, matumanii Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit, Inatsit Tunngaviusoq aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami

- Isumaqtigiissut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, akornanni naapertuutinngitsoqarnera.
- Oqartussaasup qulliunerusup naammagittaalliorfiusinnaasup suunerata erseqqarlungnera.
 - Periaaseq inatsimmik tunngavissaqanngitsoq.

§ 12 pillugu

Aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 1 aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 1, § 3 kisianni imm. 2, nr. 1 pinnagu, kiisalu § 4 ingerlateqqippai.

Imm. 1 pillugu

Imm. 1-imi oqaaseqatigii siulliit inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 1-imut aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 3, imm. 1-imut naapertuupput.

Kialluunniip Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaaneranik aalajangersakkap nassataraa, assersuutigalugu naammagittaallortup nammineersinnaassuseqarnera, danskisut innuttaassuseqarnera imaluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqarnera pillugit piumasaqaateqartoqarsinnaanngitsoq.

Naammagittaallortup suliami illua'tungiusutut inissisimanera imaluunniit inatsisinut tunngasumik suliami soqutigisaqarnera aallaavittut piumasaqaataanngilaq. Taamaattorli Ombudsmandip suliani, inuit ataasiakkaat namminneq pissuserisaannut tunngasuni, isumaqataanissaq imaluunniit naammagittaalliuut inummit naammagittaallortumit allaanerusumit saqqummiinneqarsimappat, naammagittaallortumit piginnaatitsissuteqarnissaq piumasaripaap. Tamatumunakkut Ombudsmandip qulakkiissavaa suliami illua'tungiusoq Ombudsmandip suliamik suliarineqarnermi ilaatut suliami illua'tungiusup inuinnartut pissusaanut tunngasut, ombudsmandip oqaaseqaataani issuarneqarsinnaasussat, pillugit paasissutissanik paasiniaaneranut isumaqataasoq.

Taamaattorli Ombudsmandip naammagittaallortut annertuumik imaluunniit naleqquttumik inatsisinut tunngasumik suliami soqutiginninnermik takutitsinngitsut itigartissinnaasarumaarpai, aamma tak. inatsisissatut siunnersuummi § 14, imm. 1-imut nassuaatit.

Oqartussaasut allat pillugit oqartussaasut naammagittaalliuutaat Ombudsmandimit aallaavittut suliarineqartassanngillat. Kisiannili, soorlumi Ombudsmandip 1996-imi ukiumoortumik nalunaarutaani qupperneq 27-mit tamanna ersertoq, pisortanit oqartussaasunit pisortat oqartussaasut allat pillugit naammagittaalliuutip suliarinissaanut pisinnaatitaasutut Ombudsmandi imminut isigivoq, tassami naammagittaallortoq suliami aalajangersimasumi tassani suliami illua'tungiusumut inuinnarmut sanilliuttariaqarmat.

Ombudsmandi Inatsisartunit Inatsisartulluunniit ataatsimiititaliaannit naammagittaalliuummik suliaqarnissaminut pisussaaffeqanngilaq, tamannami Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqanngitsuunerata kingunerimmagu, Ombudsmandilu Inatsisartunit taakkulu ataanni oqartussaasunit peqqusissuteqarfigineqarsinnaanani.

Imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat nutaaajupput inuillu, tarnikkut nappaateqarnermut tunngasut pillugit inatsiseqartitsineq naapertorlugu allaffissornikkut kiffaanngissusiagaasut taamatullu inuit, pinerluttulerinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu misissuinerup imaluunniit pinerluttulerinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu oqartussaasut kiffaanngissusiagaasut misiliisuutitaqartitsiviunngitsumik pineqaatissiinerup ilaautut kiffaanngissusiagaasut Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaanerannik qulakkeerussinissamik siunertaqarlutik.

Inatsisartut Ombudsmandiannut tunngasumik tamanna ima nassataqassaaq, aammattaaq inuit kiffaanngissusiagaasimasut Kalaallit Nunaanni imaluuniit Qallunaat Nunaanni najugallit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pillugit naammagittaalliorsinnaasassasut, tamanna oqartussaasumit kiffaanngissusiagaasumit killilersorneqartinnagu.

Inatsisartut Ombudsmandiannut saaffiginnissuteqarnerni malunnaarsaarnermik Folketingip Ombudsmandianut saaffiginnissuteqarnerni atuuttup assinganik kiffaanngissusiakkat atugaqartinnissaat aalajangersakkami siunertaavoq.

Taamaattorli aalajangersakkap immikkoortua, eqqartuussisarnermik inatsimmut tunngassutilik, aammalu inunnut kiffaanngissusiagaasunut angerlarsimaffimmi, Inatsisartut Ombudsmandiata § 7 naapertorlugu pisinnaatitaaneranut ilaanngitsumi najugalinnut tunngassuteqartoq naalagaaffiup oqartussaaffiinik isumaqatiginniutigineqaqqaartussaavoq.

Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfip allakkani 8. marts 2001-imeersuni Inatsisartut nalunaarfigai aalajangersagaq taanna ministerip oqaaseqaatissaqarfiginngikkaa.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 2-mi oqaaseqatigiinnut siullernut naapertuuppoq, oqaasertalerneqarnerani imatut allannguallalluni, tassalu erseqqissarneqassasoq naammagittaalliuutit kinaassutsimik isertuisut naammagittaalliuutillu najugaqarfigisamik, Ombudsmandip suliamik suliaqarnera pillugu nalunaarutinik nassitsiffigisinnaasamik taasaqarfiunngitsut Ombudsmandimit suliarineqarsinnaanngitsut. Nassuaatini nalinginnasuni oqaatigineqartutut inatsisip atuuttup aalajangersagartaani kalaallisut qallunaatullu oqaasertat taamaaqatigiinngillat.

Aammattaaq pineqartoq tassaavoq Ombudsmandip sulinermi inatsiseqartitsinikut isumannaatsuutsineq eqqarsaatigalugu piumasaqaatigisimagaa naammagittaalliuutit e-mailikkut nassiuunneqartut, scannikkamik atsiorneqanngitsut, nassiusisup allakkatigut imaluunniit telefaxikkut malitseqartitsivigisassagai, nassitsisullu kinaassusia tassuuna uppernarsarlugu. Periaatsip taassuma atorneqarnerata ingerlaqqinnissaa naatsorsusutigineqarpoq.

Imm. 3 pillugu

Imm. 3 Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 6, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaannut aamma § 3, imm. 2 nr. 2-mut naapertuuppoq. Naammagittaallioriornissamut piffissarititaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik taamatorluinnaq paasineqassaaq imatut, piffissarititamik sanioqqutsinissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Taamaattumik Ombudsmandip naammagittaalliuut kingusinnerpaamik pissutsit naammagittaalliuutigineqartut pisimanerannit ukiup ataasinngornerani tigoreersimasussaavaa.

Naammagittaallioriornissamut piffissarititap aallartiffissaa sanioqqutassaanngilluinnartutut Ombudsmandimit maannamut paasineqartarsimavoq imatut, naammagittaallioriornissamut piffissarititaq ullormit, suliami inaarutaasumik aalajangiiffiusumit, ingerlalersussatut naatsorsutigineqarluni.

Naammagittaallioriornissamut piffissarititap naaneranik saneqqutsinnginnissamik paasinninnermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq Ombudsmandip naammagittaalliuutnik Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortuinit tamanit tiguneqartunik suliaqarnerani assigiaarnerusunngortitsinissamik pingaartitsineq. Aammattaaq oqartussaasut suliami aalajangiisimasut eqqarsaatigineqarput, tassami oqartussaasut suliap inaerneqarsimanera naatsorsuutigisinnasaariaqarmassuk. Kiisalu naggataatigut saneqqutsinnginnissamik paasinninneq Ombudsmandip, taamaaliornissamut tunngavissaqarpat, naammagittaalliuut kingusinaarluni tunniunneqarsimasoq tunngavigalugu suliassamik nammineerluni aallartitsisinnaajumaarnissaanut sanilliullugu isigineqartariaqarpoq. Aammattaaq takukkit inatsisissatut siunnersuummi § 14, imm. 1 pillugu nassuaatit.

Imm. 4 pillugu

Imm. 4 nutaajuvoq, matumalu erseqqissarneqarnissaa siunertalaralugu, tassalu allaffissornikkut aqtsinermi oqartussaasup qullerpaap isummernissaa Ombumbudsmandip sulinuitigisimappagu naammagittaallioriornissamut piffissaliussaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik, imm. 3-kkut aalajangersarneqarsimasoq, Ombudsmandip sivitsorsinnaagaa.

Erseqqissaanermi pisut Ombudsmandip naammagittaalliummik suliarinninneranut § 13-ip toqqaannartumik akornutaanngiffii Ombudsmandilli § 14 tunngavigalugu suliamik suliarinninnginnermini suliap allaffissornikkut aqtsinermi oqartussaasumit suliarineqartariartutut isumaqarfigisai pineqarput.

Tamanna assersuutigalugu pisariaqarsinnaavoq Ombudsmandi isumaqarpat suliaq kommuninik nakkutilliinermi oqartussaasumut nalinginnaasumut saqqummiunneqartariaqartoq, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasumut ingerlatsiveqarfimmik pineqartumik nakkutilliinissamut piginnaatitaasumut saqqummiunneqartariaqartoq.

Naammagittaalliuut nutaaq aalajangiinerup naammagittaalliuutigeqqaarneqartup kingorna ukiumik ataatsimik piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsinnaanngitsoq pissutsit ilimanarsisippassuk Ombudsmandip naammagittaalliorqoq pisuni taamaattuni nalunaarfisinaavaa aalajangiineq naammagittaalliuutigeqqaarneqartoq pillugu naammagittaalliuut nutaaq piffissaagallartillugu tunniunneqartutut isigineqassasoq, naammagittaalliuut suliat ataasiakkaarlugit sivikinnerusumik piffissaliussatut nalunaarutigineqarup iluani tiguneqarpat.

§ 13 pillugu

Aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 3 aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 3, imm. 2 nr. 1 aamma imm. 4 ingerlateqqippai.

Aalajangersagaq tunngaviusumik isummamut imaattumut ersiutaavoq, tassalu ingerlatsiviup innuttaasullu akornanni saqitsaassutit illua'tungeriit akunnerminni aaqqinniartariaqaraat, nakkutilliisutut oqartussaasup avataaneersup Inatsisartut Ombudsmandiattut ittup suliamut akuliutitinneqannginnerani.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 6, imm. 3-mi aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit pineqarput. Ombudsmandip periaaseraa pissutsit allat pillugit naammagittaalliuutit, taakkunani oqartussaasumut quilliunerusumut naammagittaalliorsinnaaneq atorneqarsimannngikkaangat, aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit assigalugit oqartussaasumut quilliunerusumut naammagittaalliorfiusinnaasumut nassiuunneqassasut, tassani isummerfigineqarnissaat siunertaralugu. Periaasiusoq unaavoq, Ombudsmandip naammagittaalliorqoq oqartussaasup quilliunerusup suliamik isummerfiginninnissaanik utaqqimaaqqusarlugu, naammagittaalliortup naammagittaalliuumminik Ombudsmandimut saqqummiussinnginnerani.

Taamaattumik aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit aamma pissutsit allat pillugit naammagittaalliuutit akornanni immikkoortitsisarnerup ingerlateqqinnejnnginnera inatsimmi malittarisassatut nutaajuvoq, Ombudsmandip naammagittaalliuummik suliarinnilinnginne-rani allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasunut quilliunerusunut naammagittaalliornissamut periarfissat tamarmik tamatigut atorneqarsimanissaannik tunngavimmik allaaserineqartumik qulakteerinnittussaq.

Ombudsmandip sulinermi periaatsimini inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 3 imatut paasisimavaa innuttaasut inatsimmi naammagittaalliornissamut piffissaliunneqartup iluani oqartussaasumut quilliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissanik

atueeqqaarnatik Ombudsmandimut naammagittaalliortut naammagittaalliutaasa suliarineqarnissaat (amma) itigartitsissutigineqartassasut. Periaatsip taassuma manna allaavigaa, tassalu innuttaasoq allaffisornermi aqutsinikkut naammagittaalliornissamut periarfissamut taarsiullugu Ombudsmandimut naammagittaalliornissamik toqqaasinnaasariaqanngitsoq. Periaatsip taassuma inatsisissatut siunnersutip nassatarisaanik allannguiteqarani ingerlaqqiinnarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Ombudsmandimut naammagittaalliornissamut piffissarititaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 3, aatsaat piffissamit, pisup naammagittaalliututigineqartup oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffingineqarnerata kingornatigut aallartittutut naatsorsorneqalersarpoq.

Taamaalilluni piffissaliunneqartup qaangerneqarnera pissutigalugu itigartitsineq, tak, inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 3, oqartussamut quilliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissamik atuisimannginneq pissutigalugu itigartitsinermut sanilliullugu periarfissatut kinngullertut inisisimavoq.

Taamaattorli Ombudsmandip, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 1, suliaq nammineerluni suliarilersinnaavaa, allaffissornikkut oqartussaasumut quilliunerusumut inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik naammagittaalliorfiusinnaasumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq imaluunniit naammagittaalliorsinnaatitaaneq inatsisitigut aalajangersagaasoq atorneqarsimanngikkaluarpataluunniit.

§ 14 pillugu

Imm. 1 pillugu

Imm. 1 inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 4-mut naapertuuppoq.

Aalajangersakkakut Ombudsmandi, naak naammagittaalliut piffissaq eqqorlugu naammagittaalliutigineqarsimagaluartoq, oqartussaasumut quilliunerusumut naammagittaalliorsinnaaneq atorneqarsimagaluartoq naammagittaalliuullu pissutsinut, Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut atagaluartoq, naammagittaalliutip suliarinissaata itigartitsissutiginissaanut periarfissinneqarpoq.

Aalajangersagaq taanna manna tikillugu suliat itigartitsissutiginissaannut suliallu suliarineqarnissaminut naleqquttungorsarnissaannut, taamaaliornikkut naammagittaalliutip immikkoortuisa ilaannai aalajangersimasumik misissuiffigineqassallutik, atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq taanna suliat makku suliarineqarnissaasa itigartitsissutigineqarnissaannut atorneqartarsimavoq:

- annikitsuarsuit pillugit naammagittaalliutit,

- pissutsit inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanut sanilliussilluni pisortat suliffiutaannik naliliinissamik piumasaqaateqarfiusut pillugit naammagittaalliuutit,
- naammagittaalliuutit misissuinissamut nukissanik naleqqutinngitsumik amerlasunik piumasaqaateqarfiusut,
- naammagittaalliuutit Ombudsmandip naalakkersuisunikkut siunertaqartutut naliliiffigisai aamma
- naammagittaalliuutit, assersuutigalugu pissutsinik upfernarsaasersuinermut tunngasunik pissuteqarluni eqqartuussivinnit aalajangiivigineqarnissaat pissusissamisoornerusut.

Kiisalu aalajangersagaq sulianik, Ombudsmandip nammineerluni suliniutitut suliarinissaat naleqquttuunerpaasutut isumaqarfigisaanik itigartitsissuteqarnermut atorneqartarsimavoq, oqartussaauni taakkuusuni pissutsit assigiaartut pillugit naammagittaalliuutinik arlalinnik naammagittaalliuuteqartoqartarsimanera pissutigajunnerullugu.

Naammagittaalliuutinik, Ombudsmandimit suliarineqarnissaminnut allatigut naammassinnittunik, itigartitsissuteqarnissamut Ombudsmandip piginnaatinneqarnerata Ombudsmandip siunertarisamut naleqqunnerpaasorinninneratut atuinnarneqarsinnaasariaqarpoq.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 3, imm. 3-mi malittarisassamik ingerlatitseqqippoq. Aalajangersakkani Nalinginnaasuni imm. 3-mi oqaaseqatigiit aappaanni Ombudsmandip itigartitsissuteqarnermut atatillugu suliamik Folketingip Ombudsmandianut ingerlatitseqqilluni nassiussisinnaanera pillugu aalajangersakkap ingerlateqqinneqannginnissa siunnersuutigineqarpoq.

§ 15-imut

Imm. 1 pillugu

Imm. 1 inatsimmi atuuttumi § 6, imm. 5-imut naapertuuppoq, taamatuttaarlu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 2 ingerlateqqullugu.

Periaatsimi suliassat nammineerluni suliarineqalertarput suliassaq pissutsinik tunngavissaanerusunik tunngaveqaraangat, imaluunniit suliassap paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit kukkunernik annertuunik pingaarutilinnillu imaqarsinnaanera tunngavigalugu. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq suliap tusagassiuutini eqqartorneqarnera, naammagittaalliuutip kingusinaarluni tunniunneqarsimanera imaluunniit naammagittaalliuutit imarisamikkut imaluunniit imarisasa immikkoortuisa ilaasa tamanut tunngasumik immikkut mississuiffineqarnissaminnut piukkunnarnerpaanerat.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 nutaaajuvoq erseqqissassallugulu Ombudsmandip nammineerluni sulinutinik, oqartussaasumi suliassanik arlalinnik ilalinnik imaluunniit oqartussaasuni arlalinni suliassanik pissuseqatiginnik, aallartitsisinnaaneranut inatsisitigut tunngavissaqartoq.

§ 16 pillugu

Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3-p oqaasertaligaanerata allanngortinnejarnissaanik siunnersuutikkut siunertarnejarpooq manna erseqqissarnejassasoq, tassalu Ombudsmandi suliffeqarfennik il.il. misissuinermini - apeqqutit inatsiseqartitsinermut tunnganerusut pillugit naliliinermi saniatigut - suliffeqarfiup/paaqqinniffiup sullitaasa inuttut timikkut tarnikkullu ikiuineq eqqarsaatigalugu atugaat pillugit aamma naliliisassasoq. Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu naliliinera innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaannik, mianerineqarnissaannik inuppalaartumillu pineqarnissaannik piumasaqaateqarnermit sunnernejarsimassaq. Ombudsmandi naliliinera assersuutigalugu illutat allanngortinnejarnissaat, pitsaanerusumik aserfallatsaalineqarnissaat imaluunniit sunngiffimmi sammisassaqartitsinermilu pitsaanerusunik suliniuteqartoqarnissaa pillugit inassuteqaatitut saqqummersinnaavoq.

Aalajangersakkap taassuma tamatuma saniatigut Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3-mi Ombudsmandip ingerlatsiveqarfiup atorfeqartitsiviinik takusaasinnaanera pillugu aalajangersagaq inatsisikkut aalajangersarlugulu ingerlateqqippaa, matuman Ombudsmandip kommunip allaaffiinik, suliffeqarfennik atuartitsiviusunik, isumaginninnermi paaqqinniffinnik pisortallu allaffeqarfiinik il.il. assersuutigalugu Folketingip Ombudsmandiata pisinnaatitaaneratut pisinnaatitaalluni misissuvissinnaatitaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Misissuartorluni takusaanerit taamaattut Ombudsmandip naliliinera tunngavigalugu immikkut suliniuteqarnertut imaluunniit allatigut illoqarfinnut nunaqarfinnulluunniit tikeraarneraneranuit atatillugu ingerlanneqarsinnaapput.

Suliamik paasissutissuinerup ilaatut Ombudsmandip suliffeqarfennik takusaanera pillugu nassuaatini § 18, imm. 4 innersuussutigineqarpooq.

§ 17 pillugu

Aalajangersakkap taassuma nutaalusup erseqqissarpaa Naalagaaffiit Peqatigiit naalliuutsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaanut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaq Ombudsmandip sulineranut ilaasoq.

Suliassap annertussusia isumaqatigiisummut ilassummi nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasumi artikilini 17-imit 23-mut aamma artikilimi 35 imaattunik oqaasertaqartuni erseqqinnerusumik allaaserineqarsimavoq:

"Artikel 17

Naalagaaffiup peqataasup suulluunniit isumaqatigiisummut ilassutip matuma atortuulernerata imaluunniit atortuulersinnejnarnerata akuerineqarnerataluunniit kingornatigut kingusinnerpaamik ukioq ataaseq qaangiutsinnagu naalliuitsisarneq pinaveersaartinniarlugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisoq ataaseq arlalilluunniit atatissavai, toqqassavai pilersissallugilluunniit. Pinaveersaartitsisut qitiunngitsumi inissimasunit toqqagaasut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut toqqarneqarsinnaapput, isumaqatigiisummut ilassut manna siunertaralugu, taakku isumaqatigiisummut ilassummi aalajangersakkanut naapertuuttuuppata.

Artikel 18

1. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulinerminni arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnerat sulisuisalu arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnerat naalagaaffiit peqataasut uppernarsassavaat.
2. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinermi immikkut ilisimasallit suliatiqut pisariaqarneratut pisinnaasaqarnissaat ilisimasaqarnissaallu qulakkeerniarlugu pisariaqartumik iliuuserineqartussat naalagaaffiit peqataasut isumagissavaat. Angutit arnalu amerlaqatigiissinniarneqassapput, nunallu inoqqaavisa nunamilu ikinnerussuteqartut naammaginartumik sinnisoqartinneqarnissaat anguniarneqassalluni.
3. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulisinnaaqqullugit pisariaqartitaannik atugassikkumallugit naalagaaffiit peqataasut imminnut pisussaatipput.
4. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisunik pilersitsinermi nunami pineqartumi inuit pisinnaatitaaffi pillugit suliniaqatigiiffit inissimanerat naalagaaffiit peqataasut pisariaqarneratut mianerissavaat.

Artikel 19

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut annikinnerpaaffiatigut makkuninnga pisinnaatitaassapput:

- a) inuit kiffaanngissusiagaasimasut tigummineqarfiini, tak. artikel 4-mi nassuaat, pinninnerup akuttungitsumik misissortarnissaanut, naalliuitsisinermut peqqarniingaartumillu inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsataasumik pineqarnermut pillarneqarnermulluunniit illersorneqarnerisa nukitorsarneqarnissaat siunertaralugu;
- b) oqartussaasunut susassaqartunut kaammattuutinik saqqummiussinissaminut, inuit kiffaanngissusiagaasimasut pineqarnerisa atugaasalu pitsaunerulersinnejnqarnissaat siunertaralugu aamma FN-ip aalajangersagai pineqartut isiginiarlugit naalliuitsisineq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsataasumik pinninneq imaluunniit pillaneq pinaveersimatinniarlugit;
- c) inatsisaareersut inatsisissatulluunniit siunnersuutit pillugit siunnersuutinik oqaaseqaatinillu saqqummiussinissaminut.

Artikel 20

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut piginnaatitaanerminnik naammassinninnissaat anguniarlugu naalagaaffiit isumaqatigiisummut ilassummi peqataasut immaaliornissamut imminnut pisussaatipput:

- a) tigumminniffinni, tak. artikel 4-mi nassuaat, inuit kiffaanngissusiagaasimasut amerlassusiat kiisalu tigumminniffiit amerlassusii sumiiffiillu pillugit paasissutissanik tamanik tunniussinissamut;
- b) inuit taamaattut pineqarnerat kiisalu kiffaanngissusiagaanerminni atugaat pillugit paasissutissanik tamanik tunniussinissaminnut;
- c) tigumminniffinnut taakkulu illuutaannut atortulersuutaannullu tamanut isersinnaatitsinissaminnut;
- d) inuit kiffaanngissusiagaasimasut kiisalu inuit kikkulluunniit paasissutissanik pisariaqartinneqartunik tunniussisinnaasutut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup isigisaanik nakkutigineqaratik ilisimannitoqaratilluunniit oqaloqatiginissaannut periarfissiinissaminnut, inuk nammineq oqalutseqarlunguunniit oqaloqatigalugu, tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat;
- e) sumiiffinnik iserfigerusutanik inunnillu oqaloqatigerusutanik toqqaanissaannut kiffaanngissuseqartinnissaannut;
- f) pinaveersaartitsinermi komitémut attaveqarfingimmissinnaatitsinissaminnut, paasissutissanik tassunga nassiussisinnaatitsinissaminnut taassuminngalu naapeqatiginnissinnaatitsinissaminnut.

Artikel 21

- 1. Oqartussaasup imaluunniit atorfilitap kialuunniit inuk suliniaqatigiiffilluunniit paasisisutissanik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumut tunniussisimanera pissutigalugu naalliutsinneqaqqusinnaangilaa pineqaatissinneqaqqusinnaanaguluunniit, imaluunniit tamanna akuersaarsinnaanagu akueriinnarsinnaanaguluunniit, paasissutissat eqqortuunerat eqqunngitsuuneralluunniit apeqqutaatinnagu, paasissutissanillu tunniussineq inunnut suliniaqatigiiffinnulluunniit taamaattunut ajoqutissarsiffiusumik kinguneqartinneqassanani.
- 2. Paasissutissat isertuunneqartussat nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumit katersorneqartut nipangiussimasussaataitaanermik aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqarput. Pissutsit inunnut ataasiakkaanut tunngalluinnartut pillugit paasissutissat inuk pineqartoq erseqqilluinnartumik akuersisimanngippat tamanut saqqummiunneqassanngillat.

Artikel 22

Naalagaaffimmi peqataasumi oqartussaasut taamaaliornissaminnut pisinnaatitaasut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup kaammattutut sularissavaat, naammassinninniarlunilu iliuuserineqarsinnaasoq pillugu oqaloqatiginnissallutik.

Artikel 23

Naalagaaffiit isumaqatigiisummut ilassummi matumani peqataasut imminnut pisussaatipput nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut ukiumoortumik nalunaarusiaasa tamanut saqqummiunmissaannut ilisimaneqarlersinniarlugillu siammarterinissaminnut.

(...)

Artikel 35

Pinaveersaartitsinermi komitémut ilaasortat aamma nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulinermik ingerannerani arlaannaannulluunniit atuumassuteqannginnissamik pisariaqartsinerup annertussusia naapertorlugu pisinnaatitaaffilerneqarlutillu attorneqarsinnaanngiffilerneqassapput (immunitet). Pinaveersaartitsinermi komitémut ilaasortat FN-ip pisinnaatitaaffii attorneqarsinnaanngiffiilu pillugit isumaqatigiissutaani 13. februar 1946-meersumi § 22-mi aalajangersarneqartunik pisinnaatitaaffilerneqarlutillu attorneqarsinnaanngiffilerneqassapput, isumaqatigiissummi tassani imm. 23 isiginiarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pingaartumik suliffeqarfiit namminersortut pisortanillu ilaannakortumik pigineqartut eqqarsaatigalugit artikel 4-mi pisinnaatitaaneq, artikel 18, imm. 2-mi attuumassuteqarneq immikkullu ilisimasaqarneq inatsisilerinerup saniatigut allanik immikkut ilisimasalinnik ilanngussinissamut pisussaaffimmik nassataqarsinnaasoq, artikel 19, litra c-mi inatsisaareersut inatsisissatulluunniit siunnersuutit pillugit siunnersuuteqarsinnaaneq oqaaseqaateqarsinnaanerlu, artikel 21, imm. 1-imi inuit nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumut paassisutissanik tunniussisut pineqatissinneqarsinnaannginnerat, artikel 22-mi naammassinninniarnermi iliuuserisassat pillugit oqaloqatiginnittussaatitaaneq kiisalu artikel 35-mi nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup attorneqarsinnaanngiffeqarnera Ombudsmandip sulineranut nalinginnaasumik tunngavimmik saneqqutsinerummata siunnersuutigneqarpoq isumaqatigiissummut ilaasumi aalajangersakkat Ombudsmandi pillugu inatsimmi ilanngunneqassasut, suliassaq nalornissutigineqaleqqunagu.

Kapitali 3 - Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera

§ 18 pillugu

Aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 1 aamma imm. 4 ingerlateqqippai. Imm. 4-p Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3 ingerlateqqippaa.

Siunnersuutigineqarpoq inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 2, Ombudsmandip tamanna pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassanut innersuussilluni paassisutissanik piumasaqarnerani killiliinernut tunngasoq, atorunnaassasoq. Malittarisassat pineqartut eqqartuussisarnermik inatsisip ilisimannittunik nalunaajaqqusinnginneq aamma ilisimannittooq imminut pillarneqartiinnassagaangat imaluunniit inuulluarnerminik annaasaqartitsiinnassagaangat imaluunniit naalagaaffiup isumannaatsuutinnissaa imaluunniit naalagaaffiup takornartanut pissaanilinnut pissuserisai pissutigalugit ilisimannittunik nalunaajaanngitsoortitsinissaq pillugu malittarisassartaanut tunngapput.

Aalajangersagaq taanna pisariaqanngitsutut isigineqarpoq.

Eqqartuussivimmi killisiuinissamik imm. 3-mi piumasaqarsinnaatitaaneq Ombudsmandip atorsinnaasarumaarpaa imaluunniit oqartussaasumik

eqqartuussisunut suliassanngortitsisisinnaajumaarluni, Ombudsmandip allatut iliorluni oqartussaasoq pappiaranik uppernarsaatissanik paasissutissanilluunniit qinnutigineqartunik tunniussisissinnaangikaangagu. Qisuarlarnissamut periarfissaq taanna manna tikillugu atorneqarsimannilaq, siunissamilu qaqtigorujussuaannaq atorneqartarnissaa ilimagineqarluni.

Imm. 1 pillugu

Imm. 1 paasissutissanik imaluunniit allagaatinik pigineqareersunik, matumunnga ilanngullugu aamma allakkianik suliffiup iluani atugassanik, allattaavinnik, paasissutissanik qarasaasianiittunik il.il., tunniussinermut tunngavoq.

Ombudsmandip periaasia Ombudsmandip 1996-imi ukiumoortumik nalunaarutaani allaaserineqarpoq, tassani Ombudsmandip erseqqissarsimammagу “naammagittaalliortumut tunngasumik suliami mappimik atukkiussinissamik” qinnutigisaqarnerup oqaasertaa naapertorlugu paasineqassasoq, suliamilu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat kingunerisaannik killiliiffiqeqassanngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq allagaatit suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermit qulangersimaneqarnerat pingaaruteqanngitsoq. Pappiarat atortussat suliffiup iluani pigineqartut, ombudsmandimut tunniunneqarnermikkut suliffiup iluani atorneqartussaanermittut pissuseqarnertik annaaneq ajorpaat.

Aammattaaq Ombudsmandip erseqqissarpaa oqartussaasut suliami allagaatit sorliit nassiunneqartussatut naleqquttuunerinik nalilersuinissaminntu pisinnaatitaanngitsut, qinnutigisaqarnerli suliami allagaatinut mappimik pigeqqaakkamik suliami uppernarsaatissanik, suliami pigineqartunik oqartussaasullu suliamik suliaqarnerannut tunngaviusunik, tamanik imalimmik atukkiussinissaq pillugu qinnutigisaqarnertut paasineqassasoq.

Aalajangersagaq Ombudsmandip suliassanik suliaqarnerani pingaaruteqartuuvoq. Ilaatigut imatut pisoqarsinnaasarloq, Ombudsmandip suliami oqaaseqaateqareernermi kingornagut paasigaa oqartussaasut suliami allagaatinik tamanik atukkiussisimannngitsut, taamaattumillu ombudsmandip naliliinerminut tunngavigisani nalileqqittariaqaraa, immaqlu isornartorsiuniini nalileqqittariaqarlugu.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 nutaajuvoq, periaatsimilli inatsisitigut aalajangersaanerulluni. Aalajangersagaq imm. 1-imut, ombudsmandip suliami pappiaraatinik atortussanik pioereersunik piumasaqarsinnaatitaaneranik taamaallaat eqqartuisumut tapersiutaavoq. Aalajangersakkut siunertarineqarpoq Ombudsmandip paasissutissanik paasiniaasinjaatitaanermini paasissutissaannavinnik

paasiniaanermini upfernarsaatissanillu oqartussaaffiup pigisaanik pissarsiniarnermini killiliivigineqannginnissaa, aammattaarli piumasarisinnaallugu oqartussaasoq periatatsimut, oqartussaasup susassaqarfimmini atortagaanut, tunngaviusutut aamma/imaluunniit tamanut tunngasumik pissuseqarnerusumut inatsisitigullu paasinnittaatsimik tunuliaquatasumut nassuaammik saqqummiussinissaa.

Imm. 3

Imm. 3-p inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 4 taarserpaa. Aalajangersakkap Ombudsmandi suliani, oqartussaasup paassisutissanik, Ombudsmandip piumasarisaanik tunniüssiumanngiffigisaani imaluunniit suliaq ingerlatsivimm tammasimassagaluarpat, inunniq eqqartuussivimmi killisiorneqartussanik aggeqqusinissaanut periarfissippaa. Taamaattorli aalajangersagaq kalaallit qallunaalluunniit Ombudsmanditut sulinermik periaaseqarneranni atorneqanngisaannarsimavoq, taamaakkaluartorli Ombudsmandip nakkutilliinermik sunniuteqarluartumik sulinermi periarfissaanik killiliinnginnissaq pissutigalugu atatiinnarneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

Inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 4-mi aalajangersakkap, eqqartuussisarnermik inatsisip misissuinermi killisiuisarneq pillugu malittarisassartai naapertorlugit nalunaajaasoqarnissaanut tunngasup, eqqartuussinerit tamanut ammasuunnginnerinut taamatullu inuup naammagittaalliuummi pineqartup nammineq illersuisoqarlunilu nalunaajaasitsinermi najuussinnaatitaaneranut tunngasup, ingerlateqqinneqannginnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tunuliaquatasoq tassaavoq Ombudsmandip misissuineranut atatillugu eqqartuussivimmi killisiuinerit malittarisassanik, eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersarneqarsimasuninngarnit allaasunik malittarisassaqtinnejartariaqannginnerat. Taamaattumik eqqartuussinerit tunngaviusumik tamanut ammasuusarumaarput. Aammattaaq siunnersuut manna tunuliaqutaralugu isigineqartariaqarpoq, tassalu Ombudsmandip misissuinini qaqtiguinnaq inunnut ataasiakkaanut imaluunniit atorfekartitanut ataasiakkaanut tunngatittarmagu, aallaaviusutulli oqartussaasunut tunngatittarlugu. Taamaattumik killisiuinerit najuuffiusinnaatitaanerat pillugu illersuisumillu ikiorteqarnissaq pillugu aalajangersakkap atatiinnarnissaanut tunngavissaqanngilaq.

Oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi nr. 305-imi, 30. april 2008-meersumi, 1. januar 2010-mi atutilersussami § 707-ikkut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi kapitali 8, § 1-imi pissutsit inatsiseqartitsinermut pingaaruteqartut pillugit misissuinermut paassisutissartalersuinermullu atatillugu eqqartuussivimmi killisiuinerit pillugit aalajangersagaq ingerlateqqinneqarmat.

Imm. 4 pillugu

Imm. 4-p oqaasertamigut allannguallatsinneqarluni aalajangersagaq
Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 2, imm. 3-miittoq nuuppa.
Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq Ombudsmandip suliamut tunngasumik
paasissutissartalersuinera aammattaaq misissuiartornermut takusaanermullu
atatillugu ingerlanneqarsinnaasoq.

Taamaalilluni nammineerluni misissuiartorneq § 16-im i pineqarpoq, kiisalu
Ombudsmandip suliaanut tunngatillugu paasissutissartalersuinermut ataneqartillugu
suliffeqarfinnik takusaaneq § 18, imm. 4-mi pineqarpoq.

§ 19 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 5 ingerlateqqippaa erseqqissarlugulu
Ombudsmandip naliliinerminut tunngavigisaa tassaasoq inatsisit atuuttut, matumani
amma ingerlatsinermi inatsisit immikkullu inatsiseqartitsinermi suliassat
suliarineqartarnerannut malittarisassat. Tamatuma saniatigut suliassanik suliaqarneq
oqartussaasut suliassanik suliaqartarnerannut oqartussallu ingerlatsinermi
ileqqorissaarnissamik maleruaanerannut tunngavigisat inatsisitigut
aalajangersagaangnitsut tunngavigalugit nalilerneqartarpoq. Kiisalu Ombudsmandip
nalilertarpaa oqartussaasup malittarisassiinermini iliuuserisaminilu inuttut
piginnaatitaaffinnik maleruaanersoq. Misissuiartorluni takusaanermik
suliaqarnerminut atatillugu Ombudsmandip naliliinerminut tunngavigisaa pillugu §
16-imut nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

Ombudsmandip misissuiartorluni suliaqartarnerminut atatillugu naliliisarneranut
tunngavik eqqarsaatigalugu § 16-imut innersuussisoqarpoq, tassami
aalajangersakkamut tassunga innersuussinermi erseqqissarneqarmat Ombudsmandip
misissuiartornermini naliliisarnermini tunngavia atitunerummat inatsisitigut
misiliisarnermut tunngavimmut, Ombudsmandip sulianik misissuisarneranut
atuuttumut, naleqqiullugu.

Naalagaaffiit Peqatigiit naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik,
inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit
pillaasарneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaanut ilassut 18. december 2002-meersoq
nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu
Ombudsmandip nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut sulinera eqqarsaatigalugu
§ 17-imut nassuaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkakut tassuna "Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkat
Nalinginnaasut"-ni § 6-im i atuuttut ingerlateqqinnejqarput, tassanilu
aalajangersarneqarpoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu
Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit Ombudsmandip sulinerani taamatut

atuutsinneqassasut, taamaattorli allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat ilanngunnagit.

Aalajangersakkap manna nassataaraa, tassalu Ombudsmandip (Ombudsmandillu sulisuisa) suliami peqataasinnaassuseqannginneq (tamanna § 5-imi aalajangersakkap aamma nassataaraa), ilitsersuisussaatitaaneq, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq tunngavilersuisarnerlu kiisalu nipangiussisimasussaatitaaneq (tamanna § 28-mi aalajangersakkap aamma nassataaraa) pillugit tunngavinnik malinnittussaanera.

Ilitsersuisussaatitaanermik tunngavik Ombudsmandi eqqarsaatigalugu suliatigut sunniuteqanngilaq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit inatsisitigut aalajangersagaanngitsut (matumani ass. isiginagiassanik suliamut attuumassuteqanngitsunik ilanngusseqqusaaannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu) naatsorsuutigineqarpoq Ombudsmandip taakku sulianik suliariinninnermini suli atortassagai, tamanna Ombudsmandip immikkut atuuttuuneranut sulineranullu attuumassuteqartoq ataneqartinneqarsinnaasorlu naliliisoqaraangat.

Tamatuma pissuseqataa ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngavinnut ingerlatsineq pillugu inatsisini taaneqanngitsunut aamma atuuppoq, matumani ilaatigut ingerlatsiviup inussiarnersuunissaanik, mianerinnittuunissaanik tatiginninnermillu pilersitsisuunissaanik piumasaqaatit kiisalu angusaqarluartarnissamik toqqisisimanartunillu periaaseqarnissamik piumasaqaatit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaatinneqanngillat. Taamaakkaluartoq Ombudsmandi qulaani "toqqisisimanartunik periaaseqarnissamik" piumasaqaatip nassatarisaanik, allattuisussaatitaanermik piumasaqaammik aallaavittut malinnittuussaasutut isigineqarpoq.

Ombudsmandi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiinermik oqartnermi aalajangiinertut ittunik aalajangiineq ajorpoq, taamaalillunilu aalajangersakkap saneqqunneqarnera assersuutigalugu Ombudmandip nalunaarutiginninneri, inassuteqaatai imaluunniit suliamik misissuiffiginninniarani aalajangiineri eqqarsaatigalugit atuussinnaassuseqannginnermik nassataqarsinnaasussaanani.

Aalajangersakkamik saneqqutsinerup pisortani oqartussaasoq Ombudsmandi eqqarsaatigalugu, Inatsisartut inatsisaata nassatarisaanik, soorlu paassisutissanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissamut allagaatinilluunniit Ombudsmandip piumasaanik tunniussinissamut aamma pisussaaffianngilaa.

Taamaalillutik oqartussaasut naammagittaalliortulluunniit aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Ombudsmandimut atortussaatitsiniarsinnaanngillat. Aalajangersakkamilli saneqqutsineq Ombudsmandip Inatsisartullu akornanni

pissutsinut sunniuteqarsinnaavoq, tamannalu ajornerpaatut kinguneqartinneqarpat Inatsisartut Ombudsmandi soraarsissinnaavaat, Ombudsmandip suliassani Inatsisartunit tatigineqarunnaarutigisaminik ingerlappagit.

§ 20 pillugu

Aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 2 aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 7, imm. 1 ingerlateqqillugit.

Atorfilla atorfimmini naalasseriitsuliornerata misissuiffigineqalernissaanik piumasaqarnissamut Ombudsmandip periarfissaqarnera pillugu inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 1-imi aalajangersakkap ingerlateqqinnejqannginnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassami taanna Ombudsmandip oqartussaasut pilligit, inuillu ataasiakkaat pinnagit, naammagittaalliuutinik suliaqartarnera pillugu tunngavigisamut naapertuitinngimmat.

Oqartussaasorli akisussaasoq sulisumik naliliinikkut malersuinermik aallartitsinissaanik inassuteqaateqarfingissallugu Ombudsmandi mattunneqarsimassangilaq, taamatuttaarlu pisuni immikkorluinnaq ittuni Ombudsmandi ingerlatsivimmi sulisumik politiinut unnerluutiginnissinnaasussaalluni. Aammattaaq borgmesterit kukkussutigisaat sumiginnaanerilu kommunini ataatsimiititalianut aamma Kalaallit Nunaani Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmumt nalunaarutigisinnaasussaavai.

Inuttut akisussaatitsineq atuutsinneqassanersoq misissuisoqaqquullugu Ombudsmandip inassuteqaataa Namminersornerlutik Oqartussani oqartussaasumit akisussaasumit malinneqarumanngippat tamanna Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutigisinnaavaa, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 23 taannalu pillugu nassuaatit.

§ 21 pillugu

Aalajangersakkap taassuma inatsimmi atuuttumi § 10, imm. 3 aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 5, imm. 1 aamma § 6 ingerlateqqippai.

Ombudsmandip naammagittaalliuummik suliaqarnerata tjenestemandit pilligit inatsit naapertorlugu atorfimmi naalasseriitsuliornermk misissuinngorluni ingerlanneqalernissaanik tjenestemandip piumasaqarsinnaanera pissutigalugu malittarisassap maannamut atuuttup ilanngutinngitsoornissaa siunnersuutigineqarpoq, tassami tamanna ilaatigut ombudsmandip misissuinerisa inunnut ataasiakkaanut pinnani, oqartussaasunulli sammitinneqartarnerannik tunngaveqarnermut tulluutinngimmat, ilaatigullu aalajangersagaq sulisunik suliaqqaqtigiinnik allanik, naalasseriitsuliornermut tunngasunik taamatut suliaqartitsinissaminnut periarfissaqanngitsunik, tjenestemandinut naleqqiussilluni assigiinngisitsinermik kinguneqarmat.

Malittarisassaq atorneqarluni oqartussaasuni atorfilittanilu, Ombudsmandip malittarisassamik ilisimatitsinissaminik pissutissaqarfigisimasaani, paatsuuinernut aammattaaq pissutaasarsimavoq, tamannalu pisarsimavoq atorfillip ataatsip naammagittaalliorumut tunngasumik pissusilersonera naammagittaalliuutigineqaraangat. Taamaalilluni assersuutissaqarpoq atorfillip naammagittaalliuutigineqartup taassumalu sulisitsisuata Ombudsmandip § 7, imm. 3-mi malittarisassaq pillugu, naammagittaalliuutip aalajangersimasumik suliarineqarnissaata aallartinnginnerani, paasissutissiinera kukkusumik imatut paasisimagaat, tamanna atorfillip atorfimmi naalasseriitsulior simanerata misissuiffigineqalernissaanut tunngavissaqarnera pillugu nalunaarutaasoq.

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut immikkullu illuinnartunik pisoqartillugu inuup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut Ombudsmandi pisussaaffeqartoq. Inuulli naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq pisuni immikkut illuinnartunu taamaallaat pisassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassami Ombudsmandip misissuineri siullertut pingaarnertullu oqartussaasunut, imaanngitsoq inunnut ataasiakkaanut, sammititaammata. Pisussaaffeqarneq misissuinerut, naammagittaalliuuteqartoqarneratigut sulissutigineqalersunut taamatullu sulianut, Ombudsmandip nammineerluni suliniuteqarnertut aallartitaanut atuuppoq.

Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq tassani akerliliissuteqarsinnaatitaanermut malittarisassaq pineqartoq, illua'tungeriit tamarmik immikkut illua'tungerisap oqaatigisaanik ilisimasaqalersinnaatitaanissaat taakkununngalu oqaaseqarsinnaatitaanissaat pillugu malittarisassaq.

Ombudsmandip suliamik suliaqarnini pilertortumik misiliineq tunngavigalugu suli inaarsinnaasarumaarpaa, tassa imaappoq oqartussaasoq naammagittaalliuutigineqartoq tusarniaaviginagu, assersuutigalugu suliami allagaatinik misissuinerinnarmigut, tassalu misissuineq isornartorsiuinani inassuteqaateqaraniluunniit inaerneqassappat.

Kisiannili Ombudsmandi pillugu inatsisip maannakkut atuuttup atuunnerata nalaani aalajangersimasumik aamma periaasiusarsimavoq oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaavigineqanngitsuuinnartarnera, Ombudsmandi naammagittaalliuut tunngavigiinnarlugu imaluunniit suliami allagaatinik misissuereernermei kingorna suliassaq itigartitsissutiginiarlugu aalajangerpat imaluunniit nalilerpagu oqartussamut naammagittaalliuutigineqartumut isornartorsiulluni oqaaseqarnissamut inassuteqaateqarnissamulluunniit tunngavissaqanngitsoq. Inatsisissatut siunnersuut taamaalilluni periaatsimik atuuttumik inatsisikkut aalajangersaanermut ersiutaavoq.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2. aalajangersagaavoq nutaaq suliami nalileereernerup kingorna paasitinneqarsinnaatitaanerup suliamilu illua'tungiusut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugit suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerisa allagaatinut aalajangersimasunut, Ombudsmandip suliamik paasinnikkallarneranik imalinnut, tunngasumik atuuttussaannginneranik aalajangernissamut Ombudsmandi periarfissippaa.

Aalajangersagaq assersuutigalugu nassuiaatigigallakkamik tamanut nalunaarutiginninnerup ingerlatsinermut oqartussaasumut pineqartumut imaluunniit inuit ataasiakkaat inatsisit naapertorlugit innarlitsaolineqarnissaannut naleqqutinngitsuusorisariaqarneranik pisoqarfiusuni atorneqarsinnaavoq, pingaartumik Ombudsmandip nalilerpagu, nassuiaataagallartup oqartussaasumillu tusarniaaviginneerernerup kingorna inaarutaasumik nassuiaatip akornanni allannguuteqartoqarsinnaasoq.

Ombudsmandi suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik atorunnaarsitsinissaq sioqqullugu oqartussaasumit pineqartumit immikkut ittumik oqaaseqaammik apeqqut pillugu oqaaseqaateqartitsiniarsinnaavoq.

Ombudsmandip suliamik suliariinnerani allagaatit pigineqarallartut allagaatinik paasissutissiinermi ilaatinneqartariaqarnersut aalajangiinermi pingaartillugu isiginiartariaqarpoq manna illua'tungeriinnut tamanut illersorneqarsinnaanerpaajussasoq, tassalu inuiaqatigiit nalunaarusianik, oqaaseqaatinik, nassuiaatinik il.il. taakkulu inernilerneqarnerinik paasissutissat tamarmiusut eqqortullu tunngavigalugit oqaluuserinninnissaminnut periarfissaqarnissaat.

§ 22 pillugu

Aalajangersagaq nutaajuvoq Ombudsmandillu maannamut periaaserisaanik inatsisitigut tunngavissiilluni, taanna malillugu Inatsisartut Ombudsmandiat Folketingip Ombudsmandiata inassuteqaateqarnissaminut periarfissaqartitaanerata assinganik periarfissaqarluni, tassalu naammagittaalliortoq allalluunniit eqqartuussivimmut suliassanngortitsinermi aningaasartutinik akiliisinneqassanngitsut, pineqartup aningaasatigut matumunnga piumasarineqartunik naammassinninera apeqquaatiinnagu.

Aalajangersagaq pingaartumik pingaaruteqalersinnaavoq pissutsit pisimasut imaluunniit inatsisit tunngasut uppernarsaanikkut, Ombudsmandip misissuineranut killissaritaasut iluanni naammassineqarsinnaananilu naammassineqartariaqanngitsukkut, taamaallaat paasinarsisinneqarsinnaappata.

Assersuutigalugu uparuuarneqarsinnaapput suliat oqartussaasup taarsiivigininissamut akisussaanerata aalajangersarnissaa naammagittaalliortumut pingaaruteqartut ingerlatsinermullu inatsiseqartitsineq naapertorlugu kukkussuteqarnernik paasisaqarneq minnerusuinnarmik pingaaruteqartut. Taarsiiviginneqarnissamik piumasaqarneq Ombudsmandip isummerfigisinnaanngilaa,

taamaattumillu pisortanut oqartussaasunut piumasaqaatit taamaattut amerlanertigut eqqartuussivinnit aalajangerneqartariaqartassallutik.

Aalajangersakkap suliani inatsisit naapertorlugit apeqqutinik nalorninaateqarluinnartunik, assersuutigalugu inatsisinut piareersaataasut isummersornerisigut paasinarsisinneqarsinnaasimangitsunik ilalinni, imaluunniit aamma suliani ingerlatsiviup suliamik suliaqarnermi kukkuluttorsimasinnaanerata pisussaaffiusumik aalajangiivigineqarnissaa innuttaasup inatsisitigut soqutigisaqarfigisaani, atorneqarnissaa aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

§ 23 pillugu

Aalajangersagaq aaqqissuinikkut allannguutit ilanngullugit inatsimmi atuuttumi § 10, imm.1-imut aamma Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 8-mut naapertuuppoq.

Malittarisassamik taassuminnga atuinermi ilimagisariaqarpoq Ombudsmandi naliliinerminut tunngavigisamini aallaaveqassasoq, tassalu inatsisit naapertorlugit innarlitsaolineqarnerup inatsisillu naapertorlugit illersorneqarnissap tungaatigut mianerisassat, taamaaliornikkut ingerlatsinermi amigaatit pingaaruteqartut imaluunniit innuttaasunut tunngasumik inatsisink unioqqutitsinerit annertuut nalunaarutigineqartarumaarlutik.

Kommunip ingerlatsinerani kukkunernik sumiginnaanernillu annertuunik Ombudsmandip nalunaarutiginnittarnera taamatuttaaq Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut, suliap Naalakkersuisunut imaluunniit Naalakkersuisut Siulittaasuunnut, kommunik nakkutilliinermi oqartussaaffimmuit qullerpaamut siulittaasuusumut, naalakkersuuinikkut suliassiissutiginninnissaminut periarfissaqartumut, taamatuttaaq pisarumaarpoq.

Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni, inatsisit oqaasertaasigut ingerlateqqinnejqannginnissaat siunnersuutigineqartuni Inatsisartunut Naalakkersuisunullu immikkut nalunaarutiginnittussaatitaaneq § 8-mi oqaatigineqarpoq, Ombudsmandi isumaqarpat Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaassuseqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisunut ilaasortaq suliassanngortittariaqartoq.

Aalajangersakkap inatsisip oqaasertaasigut ingerlateqqinnejqannginnissaat siunnersuutigineqarpoq, tassami inatsisissatut siunnersuut malillugu Ombudsmandip misissuineri, tak. § 7 taannalu pillugu nassuaatit, aallaaviusutut oqartussaasunut sammitinneqartarmata, inunnnullu ataasiakkaanut sammitinneqarnatik.

Taamaattorli Ombudsmandi, tamanna qaqtiguinnaq pisumik pisariaqarsorineqassagaluarpat, inuit, tamatumani aamma Naalakkersuisunut ilaasortat, atorfimminnik ingerlatsinerat pillugu eqqartuussisunut suliassanngortinnissaat pillugu inassuteqaaeqarsinnaatitaaginnassaaq, matumanittaaq tak. inatsisissatut siunnersuummi § 7 aamma § 20 pillugut nassuaatit.

Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaassuseqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisunut ilaasortap eqqartuussisunut suliassanngortinnejarnissaanik inassuteqaateqarnerup § 23 naapertorlugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 24 pillugu

Aalajangersagaq nutaaajuvoq aammalu Ombudsmandip oqaaseqaataa atorfik naapertorlugu saqqummiunneqarsimasoq pissutigalugu inuit ataasiakkaat eqqartuussivinnut suliassiissuteqarnerinut, assersuutigalugu Ombudsmandip oqaaseqaataata atortussaatinnginnissaanik imaluunniit Ombudsmandip misissuiner mik aallartitsisussaatinnissaanik siunertaqtunut taamaallaat atuulluni. Ombudsmandimik inuinnartut eqqartuussisunut suliassanngortitsinerit tamatuma avataaniippput. Aalajangersagaq sulianik, Ombudsmandip suliarisimasaanik eqqartuussiviit tamatuma kingornagut misissuinerinut tunnganngilaq.

Oqaatsimik “-sinnaavoq”-mik atuinikkut aalajangersakkamit erserpoq eqqartuussiviit Ombudsmandip itigartitseqqusissutaata malinnissaanut pisussaaffeqanngitsut.

Inatsisinik Atortitsinermut Ministereqarfip allakkani 8. marts 2001-imeersuni
Inatsisartut nalunaarfigai aalajangersagaq taanna ministerip
oqaaseqaatissaqarfiginngikkaa.

Kapitali 4 - Aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25 pillugu

Imm. 1 pillugu

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit siullit inatsimmi atuuttumi § 12, imm. 1 taarserpaat, tassami Ombudsmandip akissarsiaqartinnejarnera Naalakkersuisuni atorfillit akissarsiassaannik aalajangersaanermik ullumikkut tunngaveqarnera siunertarisamut naleqquttuusorineqanngimmat. Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip akissarsiamegut inisisimaneranut allannguutinik imaaliaflaannaq nassataqassanngilaq.

Ombudsmandi suli inummut tapilerneqarsinnaasussaassaaq. Inummut tapiliisoqassappat inummut tapit Ombudsmandi isumaqatiginiareerlugu Inatsisartut Siuliuttaasoqarfiannit aalajangersarneqassapput.

Atorfininnermut soraarnermullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq pillugu aalajangersagaq Ombudsmanditut atorfip immikkut ituuneranik

tunngaveqarpoq, Ombudsmandillu sulilernermini soraernerminilu Naalakkersuisunut ilaasortanit ajorerusumik inissinneqannginnissaa qulakkeerlugu.

Ombudsmanditut soraartup suliffimmut allamut naleqqussarnissaa imaaliallaannaq ajornakusoorsinnaavoq, tassami Ombudsmandip oqartussaasumut Ombudsmanditut sulinermi nalaani nakkutigisimasaminut nuunnissaa piviusorsiorpallaanngitsutut isigineqartariaqarmat, taamatuttaarlu Ombudsmandi inatsisisstatut siunnersuummi § 5, imm. 2-ip nassatarisaannik Ombudsmanditut sulinermi nalaani namminersorluni inuussutissarsiornermut attuumassuteqarnissaminut mattusimaneqarlu.

Ombudsmandip nuunnermi ajungitsorsiassaqartitaanermigut aamma soraernermet atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermigut suliamut nutaamut nuunnermi ajornartorsiutinut allaaserineqartunut taamatut taartisiaqartinneqarnissaa naleqquttuusorinarpooq.

Tamatuma pissuseqataanik malittarisassatut siunnersuutigineqartoq taanna sulisussarsiniarneq aamma Ombudsmandimut inuttut piumasaqaatit annertuut piumasaqaatigineqartut isiginiarlugit aamma naleqquttuussaaq.

Ombudsmandip soraernerussutisiaqarsinnaatitaanera aamma
Ombudsmandiujunnaarnersiuteqarsinnaatitaanera pillugit aalajangersakkap
oqaasertalersorneqarnerani siunnersuutigineqarpoq Ombudsmandip pisinnaatitaaffia
Naalakkersuisunut ilaasortat pisinnaatitaaffiannut immikkut ataneqartinneqassasoq,
taamaalluni Ombudsmandip soraernerussutisiaqartitaanikkut inisisimanera
nalornissutigineqartaqqunagu, Naalakkersuisunut ilaasortat pillugit malittarisassat
immikkut ittut qauguugaluarnersoq aalajangersarneqassappata.

Soraernerussutisiaqartitsineq taamaattoq soraernerussutisiaqarnissamut
sillimmasiisarfik namminersortoq aqqutigalugu sillimmasiivigineqassappat
tamatumani tunngaviuvoq Ombudsmandi soraernerussutisiaqarnissamut
sillimmasiisarfimmik atorneqartussamik toqqaanermi Inatsisartut Siulittaasuannut
inassuteqaateqassasoq.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2 nutaajuvoq, matumalu qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, tassalu Ombudsmandip soraernerussutisiaqarnermik aaqqissuussineq Naalakkersuisunut ilaasortanut Naalakkersuisunut ilaasortaajunnaarnersiuteqartitsineq soraernerussutisiaqartitsinerlu pillugit malittarisassanik malinnginngitsoq toqqarsinnaagaa, tassami Ombudsmandip Ombudsmanditut atorfimmik soraernerussutisiaqarsinnaatitaanermi soraernerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussinermut, assersuutigalugu soraernerussutisiaqartitsinermi aningaasaateqarfimmut Ombudsmandip Ombudsmanditut ivertinneqannginnermini imaluunniit Ombudsmanditut soraernermi kingornatigut attaveqarfigisaminut nuunnissaata periarfissaqarnissaa naleqquttuusorinarmat.

Aalajangersagaq taanna pisuni Ombudsmandip akissarsiaasa Naalakkersuisunut ilaasortat akissarsiaannit qaffasinnerusut aalangersarneqarfianni Ombudsmandillu qinigaaffinni arlallini qinigaaqqiffigisaani aamma naammaginartuuussaavoq, tassami pisumi tassani § 1 tunngavigalugu soraarninngornerup nassatarisinnaasussaammagu Ombudsmandip akissarsiat Ombudsmandip akissarsiarisimasaanit appasinnerusut aallaavigalugit soraarnerussutisiaqartinneqarnera.

Ombudsmandip malittarisassat sorliit tunngavigalugit soraarninngortinnejarnissani tulliullugulu pensionisiassat naatsorsorneqarnissaat kissaatiginerlugu kingusinnerpaamik piffissami soraarfigisamini toqqarsimassavaa. Ombudsmandi soraarnerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussineq imminut atorneqartussaq suli toqqarnagu toqukkut qimaguppat aappaasumut soraarnerussutisiaritinnejartussat aalajangersarneqarneranni aaqqiissut aappaasumut iluaqtissarsiviunerpaasoq toqqarneqassaaq.

Imm. 3 pillugu

Imm. 3 oqaasertamigut allannguallatsinnejarnini ilanngullugu inatsimmi atuuttumi § 14-imut naapertuuppoq.

§ 26 pillugu

Aalajangersakkap allanngortinnejarluni inatsimmi atuuttumi § 15
Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 11 ingerlateqippai.

Aalajangersagaq oqaasertamigut allanngortinnejarsimavoq annertusisinneqarlunilu, taamaaliornikkut tassannga erseqqissumik erserluni Ombudsmandip allaffissornikkut aqutsinera Ombudsmandimullu aningaasaliissutigineqartut Inatsisartut iluminni ingerlatsinerisa iluanni suliassaasut, taamaalillutillu Naalakkersuisunut suliassajunnaarlutik.

Ombudsmandip Namminersornerlutik Oqartussat (massakkut Namminersorlutik Oqartussat) kommunillu allagaateqarfii nalunaarsuiffiilu pillugit inatsisinik atuuttunik malinnittussaanera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 10-mi aalajangersakkap atuuttup ingerlateqqinnejarnnginnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassami oqartussaasut Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinnejartut pissutsit Ombudsmandeqarfialup iluanut tunngasut pillugit aalajangiisinnanerat pitsaasuuusorineqanngimmatt. Allagaatinik tunniussinissaq toqqortaqarnissarlu pillugit naatsorsuutigineqarpoq Ombudsmandip Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tamanna pillugu immikkut isumaqatigiissuteqarfingissagaa.

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandi sulisumi atorfinitssinnissaannut nammineerluni suli oqartussaavoq.

Imm. 2 aamma 3 pillugit

Aalajangersakkat taakku nutaaajupput, periaaserli inatsisikkut aalajangersarlu.

Imm. 4 pillugu

Atorfeqarfimmi naatsorsuuserineq maannamut Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit piginnaatitsissutaa naapertorlugu pisarsimavoq, matumani Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 11, imm. 2 takuu. Taamaattumik Ombudsmandip naatsorsuuserinermut akisussaanermik Inatsisartunit tigusaqarnerata inatsimmi ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 5 pillugu

Imm. 5 nutaaajuvoq, matumalu qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, tassalu oqartussaasut Ombudsmandip nakkutigisai Ombudsmandimut peqqusissuteqarnissaminnut inatsiseqartitsinikkut pisinnaatitaanngitsut. Tamanna Ombudsmandip arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut inissisimanerata piviusumik imaqarnissaanut annertuumik tunngaviuvoq.

Kalaallilli Nunaanni Ombudsmandip Atorfeqarfiani atugassiissutaasut killeqarnerat pissutigalugu pisuni arlalinni aaqqissuussaanikkut suliassat aqtsinermi allaffissornikkut oqartussaasunut isumagisassanngortinnejartarnissaat Ombudsmandip pisariaqartittarsimavaa.

Siullertut pineqartoq tassaavoq akissarsianik Ombudsmandip aqtsinera, taannalu Inatsisartut Allattoqarfiata aqutsisoqarfiullu isumaqatigiissutaat tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfiani akissarsialeriffimmit ullumikkut isumagineqarpoq.

Aammattaaq pineqartoq tassaavoq sulisunut inissianik Ombudsmandip sulisuminut atugassiissutigisartagaanik innersuussisarneq aqtsinerlu.

Inatsisartut Allattoqarfiata aamma Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup Inatsisartuni aamma Ombudsmandeqarfimmi sulisunut inissianik innersuussisarneq pillugu isumaqatigiissut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu isumaqatigiissutigimavaat.

Ombudsmandip naatsorsuuserisoqarfia piffissat ilaanni, pingartumik atorfiiit ilaasa inuttaqannginnerisa nalaanni, Ombudsmandimut aalajangersimasumik isumaqatigiissut tunngavigalugit Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfimmit aammattaaq isumagineqartarsimavoq.

Suliassanik oqartussaasunut Ombudmandip nakkutigisaanut taamatut isumagisassannngortitsisarneq pisuni arlalinni aqutsinermi oqartussaasut taakku Ombudsmandimut taassumalu sulisuinut ilumut peqqusissuteqarsinnaanerannik nalornissutiginnilersitsisarsimavoq.

Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq suliassat Ombudsmandip Atorfeqarfiaa aaqqissuussaaneranut tunngasut oqartussaasunut allanullu Ombudsmandip nakkutigisaanut isumagisassannngortinnejartarnissaat Ombudsmandip suli pisariaqartutut isigippagu tamatumunnga inatsisitigut tunngavigisaq tassaassasoq inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiissut, tassanilu Ombudsmandip aamma oqartussaasup pineqartup pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu aalajangersarneqassasut.

Aalajangersakkap taassuma imaaliallaannaq kingunerisassa tassaavoq suliassaqarfinni isumaqatigiissutitigut aalajangersaavagineqareersimanngitsuni isumaqatigiissuteqartoqarnissaa.

§ 27 pillugu

Aalajangersakkap oqaasertamigut annikitsumik allangortinnejarluni Aalajangersakkani Nalinginnaasuni § 12, imm. 1 taarserpaa. Suliassamik isumaginnittussanngortitsisinnaatitaaneq pisunut, assersuutigalugu Ombudsmandip napparsimaneq, sulinngiffeqarneq, aallarsimaneq pissutigalugu allamilluunniit pissuteqarluni suliaminik isumaginninnissinnaajarallarneranut tunngavoq. Atorfeqarfimmi sulisut amerlassusiisa killeqarnerat pissutigalugu aamma Ombudsmandip nammineerluni suliffiup iluani allaffisornermik isumaginninnissaanik tunngaveqarneq, tak. aammattaaq § 26, pissutigalugu siunnersuutigineqarpoq suliassamik isumaginnittussanngortitsinerup annertussusissaanik tamatumanilu atugassarititaasunik sukumiinerusunik aalajangersaanissaq Ombudsmandimut namminermut tunniunneqassasoq.

Suliassamik isumaginnittussanngortitsisinnaatitaaneq suliassat piareersarneqarnerannut taamatullu oqaaseqaammik inaarlugu suliarisamik tunniussinermut kiisalu § 26 naapertorlugu pisinnaatitaanernik suliarinninnermut atuuppoq.

§ 28 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersagaq taanna oqaasertamigut annikitsumik allangortinnejarluni inatsimmi atuuttumi § 8-mut naapertuuppoq. Ombudsmandi taamatullu Ombudsmandip sulisi pinerluttulerineq pillugu inatsisip nipangiussisussaatitaaneq pillugu aalajangersagartaanik malinnittussaatinneqarput, matumani takuuk pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29.

Ombudsmandi tamatuma pissuseqataanik paasissutissanik allanut isertuussassanik tamanut ingerlatitseqqissinnaanngilaq. Taamaattumik suliat Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaani saqqummiunneqartut issuagaaneranni kinaassutsit ilisarnarunnaarsinneqartarput.

Imm. 2 pillugu

Imm. 2-mi aalajangersagaq nutaaajuvoq, matumalu qulakkeerneqarnissaa siunertalarugu, tassalu Ombudsmandip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqanngitsup allaffissornikkut aqutsinermi oqartussat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 3-mi nipangiussisimaqqusisinnaanerisa pissuseqataanik oqartussaasunut, suliffeqarfinnut inunnullu Ombudsmandimut isumaqatigiissuteqarnikkut Ombudsmandeqarfimmik suliassanik kiffartuussillutik sulisunut nipangiussisimaqqusinissamut periarfissaqarnissaa. Aalajangersakkap taassuma assersuutigalugu suliffeqarfinnut eqqiaanermik ingerlataqarnut, qarasaasialerinermik suliaqartunut ingerlatsinermilu oqartussaasunut Ombudsmandip isumaqatigiissuteqarfingisaanut atorneqartarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tak. inatsisisstatut siunnersuummi § 26, imm. 5.

Imm. 2-p paasissutissanut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1-imu pineqartut assinginut atorneqartarnissaa tunngaviuvoq.

§ 29 pillugu

Aalajangersagaq nutaaajuvoq taaguutillu Ombudsmandip atorfinni, atorfeqarfinni il.il., inatsisikkut Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasunuinnaq atorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanik siunertaqarluni.

Aalajangersakkap, Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 30-mut naapertuuttup nassataraa atorfeqarfiit, suliffiit, peqatigiiffiit il.il. Kalaallit Nunaanniittut, inuit ataasiakkaat pilligit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pilersinneqarsimasut taamatullu Kalaallit Nunaanni kommunit inatsimmik tunngaveqaratik nakkutiliivittut oqartussaaffimmik taamatut taaguutilimmik pilersitsisinnaatitaanngitsut.

Taaguut naalagaaffimmi oqartussaasut taaguummik "Rigsombudsmand"-imik atuinerannut killilersuinermerik nassataqanngilaq.

§ 30 pillugu

Imm. 1 pillugu

Ikaarsaariarneq pillugu aalajangersakkami imm. 3-miittumi erseqqissarneqarpoq naammagittaalliuutit, inatsisip matuma atuutilersinneqannginnerani

Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsimasut, Ombudsmandi pillugu inatsimmi atuuttumi aalajangersakkat tunngavigalugit suliarineqassasut.

Imm. 2 pillugu

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 7-ip, 13. juni 1994-imeersup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut Inatsisartut 14. juni 1995-imi aalajangiinerisigut akuerineqartut atorunnaarsinneqassapput. Oqaatineqassaaq Aalajangersakkat Nalinginnaasut inatsisip oqaasertaanut ilanngunneqarmata.

Imm. 3 pillugu

Imm. 3-mi ikaarsaariarneq pillugu aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq naammagittaalliuutit inatsisip matuma atuutilersinneqannginnerani Ombudsmandimut tunniunneqartut Ombudsmandi pillugu inatsimmi massakkut atuuttumi aalajangersakkat tunngavigalugit suliarineqartassasut.